

21

2000

A
BÉKÉS MEGYEI
MÚZEUMOK
KÖZLEMÉNYEI

A BÉKÉS MEGYEI MÚZEUMOK KÖZLEMÉNYEI

21

Békéscsaba
2000

A Békés Megyei Múzeumok Közleményei 21.
Publications of the Museums of the County Békés

Sorozatszerkesztő:

GRIN IGOR

Szerkesztette:

Grin Igor

Technikai szerkesztő:

Molnárné Balázs Zsuzsanna

A tanulmányok lektorai:

Bánkúti Imre
Dankó Imre
Dám László
Domokos Tamás
Jungné Tisovszki Zsuzsanna
Király Gergely

Kiss Vendel
Kocsor János
Lőrinczy Gábor
Nagyné Martyin Emília
Supka Magdolna
Szabó Ferenc
Szatmári Imre

ISSN 0139-0090

Felelős kiadó: dr. Grin Igor megyei múzeumigazgató
Nyomta a KAPITÁLIS BT., Debrecen
Felelős vezető: Kapusi József
Készült 500 példányban

TARTALOM – INHALT – CONTENTS

TANULMÁNYOK

Kertész Éva

- Adatok a Dél-Tiszántúl flórájához 5
Data concerning the flora of South-Tiszántúl 48

Lennert József és Répási Józsefné

- A Fekete-Körös völgy magyar szakaszának szárazföldi malakofaunája I.
(Kutatástörténet és állatföldrajzi beosztás) 49
*Terrestrial malakofauna of the Hungarian section of the Fekete-Körös
Valley I (Research history and animal geographical classification)* 62

Juhász Irén

- Avar lovas sírok Békés megye területén 63
Avar graves with horses in the north part of Békés County 99

Liska András

- Régészeti korú tárgyak egy magángyűjtő hagyatékából 101
Objects of archaeological age from the heritage of a private collector 128

Szendrei Eszter

- Társadalomnéprajzi adatok Méhkerékről 129
Society-ethnographical data about Méhkerék 144

Nagyné Martyin Emília

- Erkölcsei normák a hagyományos társadalomban 145
Moral norms in the traditional society 156

Baligáné Szücs Irén

- Leány- és legényélet, párválasztás Füzesgyarmaton
a huszadik század első felében 157
*Life of unmarried women and men and match-making
in Füzesgyarmat in the first half of the 20th century* 174

Ando György	
A békéscsabai tanyák	175
<i>The farms around Békéscsaba</i>	196
Csete Gyula	
Mezővárosi népi építészet a háromnemzetiségű Mezőberényben	197
<i>Market-townish folk architecture in Mezőberény, town of three nationalities</i>	222
Kiss Anikó	
Emberi erővel való teherhordás Gyulán	223
<i>Carrying loads by man-power in Gyula</i>	236
Seres István	
A Szarvas környéki folyami átkelők katonai szerepe és a szarvasi vár helyreállításának terve a Rákóczi-szabadságharc idején	237
<i>The military role of the fords near Szarvas and the plan of the renovating of the fort in Szarvas during the Rákóczi Independence War</i>	261
Németh Csaba	
A honvédtisztek fegyverletétele Gyulán	263
<i>Capitulation of the officers of the Hungarian war of independence at Gyula</i>	288
Csobai Lászlóné	
Egy eddig feltáratlan forrás Elek történetéhez	289
<i>An as-yet unexplored source to the history of Elek</i>	295
Gyarmati Gabriella	
Kohán György Háború emléke című főműve	297
<i>György Kohán: The Memory of War</i>	325
KRÓNIKA	
Domokos Tamás	
Emlékezés a Herman Ottó-emlékérem tulajdonos Csath Andrásra	327
<i>In memory of András Csath, owner of the Herman Ottó Medal</i>	345
S. Turcsányi Ildikó	
Banner János levelei és kéziratái a békési Jantyik Mátyás Múzeum történeti gyűjteményében	347
<i>Letters and manuscripts of János Banner in the historical collection of the Jantyik Mátyás Museum of Békés</i>	355

ADATOK A DÉL-TISZÁNTÚL FLÓRÁJÁHOZ

– Kertész Éva –

Bevezetés

Hazánk florisztikailag kevésbé kutatott területei közé tartozik a Dél-Tiszántúl. A botanikai feltáró munka KITAIBEL PÁL (GOMBOCZ 1945) nevével kezdődik. Az első nagyobb összefoglaló munkát BORBÁS (1881) készítette el, további florisztikai adatokat ugyancsak ő közölt a területről (BORBÁS 1880, 1891). Szarvas és környéke növényvilágát KOREN (1882) dolgozta fel. Ezt követően számos florisztikai tanulmány, publikáció született JANKÓ (1886), HALÁSZ (1889), THAISZ (1903) révén. BOROS Ádám 1922-től a hatvanas évek közepéig több alkalommal járt a területen. MÁTHÉ (1938) a Körösvidék erdeiről közölt növényzociológiai munkát, SOÓ-MÁTHÉ (1938) pedig a Tiszántúl flóráját összegezte. Ezt követően egyre több munka – UBRIZSY (1949), TIMÁR (1954), KISS (1960, 1968, 1976), BODROGKÖZI (1965, 1980), ÚJVÁROSI (1968), ZÓLYOMI (1962, 1968) segítette elő a Dél-Tiszántúl flórájának megismerését.

KOVÁCS-MOLNÁR (1981) Békés megye flórájának összefoglaló listáját állította össze, CSATHÓ (1986) a Battonya tompapusztai löszpuszтарét értékeire hívta fel a figyelmet.

A 90-es években MOLNÁR Z. (1994) Szarvas és környéke növényfajait vette számba, MOLNÁR ZS. (1992, 1994, 1995, 1996, 1997) többek között a pitvarosi, cserebökényi, kardoskúti, és a körösvölgyi védett területre vonatkozó tájtörténeti, florisztikai, és cönológiai adatokról számolt be. KAPOCSI – DOMÁN – BÍRÓ – FORGÁCH – TÓTH (1998) florisztikai adatokat közölt a Körös-Maros Nemzeti Park működési területéről. KERTÉSZ – KIRÁLY – MOLNÁR – BÖLÖNI (2000) a Békéscsaba Természetvédelmi Terület növényfajainak listáját és értékelését állították össze.

Ebben a közleményben főként a Dél-Tiszántúl egy florisztikai szempontból kevésbé ismert területén, a keleti peremterületeken észlelt fontosabb, 1986–2000. között gyűjtött, eddig nagyrészt publikálatlan adataimat adom közre. Régi adatok megerősítését, ill. védett és regionális szempontból értékes növények előfordulását jelzem. Az adatok között szerepel néhány gyomfaj előfordulása is, ami e fajok terjedéséről szolgáltat információt.

A Körös-Maros Nemzeti Park megalakulása után számomra lehetővé vált egy-egy védett terület alaposabb florisztikai feltárása, így a Biharugrai Tájvédelmi Körzet (1997), és a Békéscsaba Természetvédelmi Terület (1988, 2000). Jobban megismerhettem a Körös-Maros Nemzeti Park által 1998-ban szervezett projekt során a Fekete- és Fehér-Körös menti erdőket is. Jelen közleményben e területre vonatkozó régebbi adataim megerősítései (KERTÉSZ 1989) ill. az általam gyűjtött későbbi adatok (1998) szerepelnek. A Körösvölgyi Természetvédelmi Terület florisztikai adatgyűjtése (1986), a MOLNÁR – BÁGI – KERTÉSZ (1997) publikáció részeként került feldolgozásra.

A védett löszpusztagyeppek közül a csorvási, pusztaföldvári (1996), és Battonya tom-papusztai (1996) megfigyelési adatok szerepelnek. Ezen kívül e közlemény rendszeresebb ill. szórvány gyűjtési adatokat tartalmaz a Szabadkígyósi Tájvédelmi Körzet, Elek, Békéscsaba, Mezőhegyes, Bánkút, Kondoros, Kétsoprony, Szarvas, Szeghalom, Füzesgyar-mat, Vésztő, Újszalonta, Kőtegyán területére.

Fontosabb élőhelyek rövid jellemzése

A vizsgált terület az Alföld flóraidék, tiszántúli flórajárásába (Crisicum) tartozik. A Dél-Tiszántúli táj utolsó természetes képe az árterületeken puha- és keményfás ligeterdők mocsarakkal, és lápokkal, a folyókat szegélyező hátakon löszpusztagyeppekkel, pusztai bokrosokkal és tölgyesekkel, szikes talajon pedig szikes pusztá, sziki tölgyes erdő-foltok-kal. (ZÓLYOMI 1946).

Az általam részletesebben vizsgált területek közül a Biharugrai Tájvédelmi Körzet a Sebes-Körös völgyének középső szakaszán Biharugra, Geszt, Zsadány, Mezőgyán, Kö-rösnagyharsány községek határában található.

A kedvező vízrajzi helyzet miatt a terület bővelkedik mocsár- és kaszálórétekben. Itt él az *Orchis laxiflora*, *Clematis integrifolia*, *Dactylorhiza incarnata*, *Cirsium canum*, *Carex tomentosa*, *Filipendula ulmaria*, *Inula helenium*, *Euphorbia palustris*, *Serratula tinctoria*. A fűzláp maradványok szegélyén megtalálható a *Salix cinerea*, *Valeriana officinalis*, magasabb partjain a *Ranunculus strigulosus*. A magassásosok érdekessége a *Carex pseudocyperus*.

Jellegzetes fajok a nádasokban, csatornáknban a *Salvinia natans*, *Trapa natans*, *Utricularia vulgaris*, *Stratoides aloides*, *Hydrocharis morsus-ranae*, *Epilobium angustifolium*, *Bidens cernua*, *Myosotis palustris*.

A nedves rétekből a vízrendezések során kialakuló rétsztyeppeket (tavisztyeppeket) Biharugra, Geszt, Körösnagyharsány térségében vizgáltam. A rétek jellegzetes növénye az *Anthoxanthum odoratum*, *Briza media* *Colchicum autumnale*, *Filipendula vulgaris*, *Luzula campestris*, *Orchis morio*, *Thalictrum minus*, *Trifolium rubens*, *Rhinanthus rumelicus*, *Salvia pratensis*, *Hieracium hoppeanum*, *Polygala comosa*, *Betonica officinalis*, *Veronica austriaca* subsp. *austriaca*.

A Dél-Tiszántúlon a töredezett mezőgazdasági tájban a sztyepprétek, löszpusztagyeppek fragmentumait az útmenti gyepek, mezsgyék, kunhalmok őrizték meg változó fajkészlettel. Az általam vizsgált löszpusztagyeppek közül Battonya Tompapusztán és a Palotai-dűlőn, Eleken a Pap-réten és a Papi-domb-dűlőn, olyan löszpusztagyep specialista növények találhatók meg mint a *Phlomis tuberosa*, *Ajuga laxmanii*, *Amygdalus nana* és a *Stipa capillata*. A kétsopronyi homokbánya melletti löszgyepben a gyapjas gyűszűvirág (*Digitalis lanata*), és a békéscsabai Téglagyári-gödrök mellett a védett csajkavirág (*Oxytropis pilosa*) bizonyítékai az egykori löszpusztagyeppek fajgazdagságának. A szárazabb sztyepprétt, löszpusztagyep maradványokon megtaláltató az *Adonis vernalis*, *Achillea pannonica*, *Seseli varium*, *Chrysopogon gryllus*, *Euphorbia pannonica*, *Agropyron pectinatum*, *Salvia aethiopsis*, *Podospermum laciniatum*, *Rosa gallica*, *Teucrium chamaedrys*, *Trifolium alpestre*, *Trifolium montanum*, *Trifolium rubens*, *Ornithogalum pyramidale*. Biharugrán, sztyeppréten maradt fenn a pannon-kelet-kárpáti védett bennszülött faj, az öldöklő aszat (*Cirsium furiens*).

A szikes puszták nagy területeket borító társulása az ürmöspusztá. Ritka ill. védett növény a *Lotus angustissimus*, *Cirsium brachycephalum* és a *Plantago schwarzenbergiana*.

A Dél-Tiszántúlon Bélmegyér Fás-pusztá a sziki tölgyesek és a sziki magaskórósok legrepresentatívabb élőhelye, amely számos védett faj jelentős állományát őrzi. Ilyenek az *Aster punctatus*, az *Iris spuria*, a *Peucedanum officinale*, a *Rumex pseudonatronatus* és a *Vicia narbonensis* subsp. *serratifolia*.

A Fekete- és Fehér-Körös melletti erdők természeti értékeinek felmérése során sok régebbi adat került megerősítésre – *Dryopteris filix-mas*, *Ranunculus auricomus*, *Vitis silvestris*, *Cephalanthera longifolia*, *Platanthera bifolia*, *Viburnum opulus*, *Ulmus glabra*. A Berettyót és a Sebes-Köröst szegélyező ligeterdők közül az üde talajú erdőkben megtalálható az *Ophioglossum vulgatum* és a *Dryopteris cristata*.

Eredmények

Megjegyzések: Az előfordulási helyek földrajzi nevei a Magyarország Földrajzinévtára II. Békés megye (1980) nevezékét követi. Néhány esetben, ahol az előbb említett irodalomban nem találtam elnevezést, az 1:10000-es ÁFTH Kartografiai Vállalat (1965) helyneveit használtam.

A felsorolás a HORVÁTH et al. (1995) Flóra Adatbázis sorszámozását és nevezékát követi. A adatok kísérőjeként szereplő évszámok a terepnapló alapján a gyűjtés idejét jelzik, felsorolásuk időrendi sorrendben történik. Néhány erdei fajnál az erdőtag számával is jelöltem a növény pontosabb előfordulási helyét.

8014.00 *Equisetum ramosissimum* Desf. Geszt: Baglyas (1989). Elek: Gyula-Kispél-Eleki-csatornában és az Ottlakai-szőlő-dűlőben a homokbányánál (1997).

8020.00 *Ophioglossum vulgatum* L. Füzesgyarmat: Hosszú-erdő 20–30 tő (1987) idősebb ligeterdő maradványban. A Körösök vidékéről eddig két előfordulása volt ismert, Szarvason (MOLNÁR 1979), ill. a dobozi-, gyulai erdőkben került elő néhány állomány (1998).

8041.00 *Athyrium filix-femina* (L.) Roth. Keményfás ligeterdő maradványokban fordul elő. Bélmegyér: a Szolga-erdőben egy példányt láttam a szürkenyáras nedves részén (1986). Füzesgyarmat: Hosszú-erdő, ültetett erdei fenyvesben 40–60 tő, Szeghalom: Fok-köz (1987). Doboz: Sebesfoki-erdő (1988), Gerla-Marói-erdő (39C) egy tő (1998). Az Alföldön ritka faj.

8050.00 *Dryopteris filix-mas* (L.) Schott s. str. Füzesgyarmat: Hosszú-erdő ültetett erdei fenyvesben 20 tő (1987). Doboz: Sebesfoki-erdő, Szanazug (Faluhelyi-erdő) a Holt-Fekete-Körös nedves medrének oldalában (1986). Doboz: Gerla-Maró-erdő (39C) 10 tő (1998). Békéscsaba: Pósteleki-erdő (1989). Körösnagyharsány: Fényes-ér-hát, a Határ-erdő nedves szürkenyáras részletében néhány tő (1989). Békéscsaba: a Szlovák Tájház gémeskútjában (1990). Szarvas: az Arborétumban ültetett erdei fenyvesben néhány tő (1991). Nedvesebb erdőrészekben, folyómedrekben szórványosan fordul elő. Az Alföldön ritka növény.

8052.00 *Dryopteris carthusiana* (Vill) H. P. Fuchs s. str. Füzesgyarmat: a Hosszú-erdőben ültetett erdei fenyvesben 80–100 tő (1987). Biharugra: a Nagy Csiki-tó és

- Zöldhalom-tó közötti égeresben két tő (1998). Égeres láperdőkben a Sebes-Körös Sár-rétjében gyakoribb lehetett. A Dél-Tiszántúlon ritka.
- 8057.00 *Salvinia natans* L. Szeghalom: Csíkéri-legelő, Kék-tó (1985). Szarvas: Halásztelek (1985). Gyomaendrőd: Templom-zug, Peresi-holtág (1986). A Hármaskörös menti kubikokban mindenhol bőven. Szeghalom: Fok-köz, a Holt-Sebes-Körösben (1987). Doboz: a Sebesfoki-erdőben a Holt-Fekete-Körösben (1989). Biharugra: az Erdei-tó melletti levezető csatornában, Simató-hát, Ugrai-rét állóvizekben, magassáréteken, csatornában bőven (1997).
- 28.00 *Anemone ranunculoides* L. Bélmegyer: Szolga-erdő (1988). Doboz: Sebesfoki-erdő, Gerla-Marói-erdő, Faluhelyi-erdő, Szanazugi-erdő (1989). Mezőhegyes: Rajta-erdő (1990). A természetközeli erdőrészekben többszáz, vagy több száz nagyságrendben fordul elő. Az Alföldön szórványos.
- 32.00 *Clematis integrifolia* L. Kungyalu: Gyünger-zug (1989), Gyomaendrőd: Német-zug, Félhalom a gátoldalban 200–500 tő (1996). A Hármaskörös mentén a hullámtérben és a gátakon gyakori faj. Biharugra: Ugrai-rét, vizesárok szélén 2–5 tő (1989). Biharugra: Vaskapu-dűlő mocsárréten, sziki magaskörösben 40–50 tő (1996).
- 34.00 *Myosurus minimus* L. Szabadkígyós: Makkoshát, Kígyósi-legelő (1985). Bélmegyer: Fás-pusztá (1989). Békéscsaba: Alvégi-legelő, Felvégi-legelő (1996). Biharugra: Vaskapu-dűlő, Nagy-szik (1996). Mezőgyán: Eperjes (1996). Elek: Szikmező (1997). Nedves szikerek mentén szórványosan fordul elő.
- 39.00 *Batrachium rhiphyllum* (Bast.) Dum. Szeghalom: Csíkér Kék-tó, többszáz nagyságrendben (1986).
- 40.00 *Batrachium trichophyllum* (Chaix.) van den Bosch Szabadkígyós: Makkoshát, szikes tocsogókban (1986). Biharugra: Ugrai-rét, Szőr-rétje állóvizeiben. Békéscsaba: Fényes, a Kígyósi-lecsapoló csatornában (1991). Elek: Szikmező (1997).
- 44.00 *Ranunculus polyphyllus* W. et K. Szabadkígyós: Makkoshát, Békéscsaba: Felvégi-legelő (Repülőtér) szikes tocsogóiban (1989). Az általam ismert területeken nem mondható gyakorinak. MOLNÁR et al. (1995) a cserebökényi-pusztáról jelezte, KAPOCSI et al. (1998) új adata a Kutasi gyeper mocsara, Szentes: Cserebökény, ahol tömeges és Nagyszénás: Székes mocsara.
- 53.00 *Ranunculus acris* L. Szarvas: Arborétum (1992). Békéscsaba: Fácános-erdő (1996). Geszt: Baglyas, Biharugra: Ugrai-rét (1996). Békésszentandrás: Furugy-zug (1996). Bélmegyer: a Parlagi-erdő nedves tisztásán (1999). Nyíltabb erdőrészekben, tisztásokon, nedves réteken fordul elő, a Dél-Tiszántúlon ritka.
- 54.00 *Ranunculus strigosus* Schur Biharugra: Szőr-rétje, Ugrai-rét vízzel telt árkok szélén, Zsadány: Orosi-pusztá, Tölgyfástanya (1985). Biharugra: Ugrai-rét (1996), Székelyháti-tábla sztyeppréten (2000). Többnyire szálanként ill. tízes nagyságrendben fordul elő. A területről (BORBÁS 1880) közölte – (Íráz pusztán, a Sebes-Körös-nél). A Dél-Tiszántúlon ritka faj.
- 55.00 *Ranunculus auricomus* L. agg. Geszt: Szépapó-erdő száz nagyságrendben (1986–1996). Szarvas: az Arborétumban 50–100 tő (1986). Békéscsaba: Nagy-rét, az Élővíz-csatorna melletti nedves réten (1989). Szarvas: Erzsébet-liget nyugati részén 100–130 tő (1992). Doboz: Gerla-Marói-erdő 300–500 tő (1998). Nedves erdőrészekben, nyiladékokban fordul elő, de sehol nem tömegesen. A Dél-Tiszántúlon ritka faj.

- 63.00 *Thalictrum minus* L. Battonya: Tompapuszta (1985). Mezőhegyes: a battonyai műút menti gyeppen (1986). Szabadkígyós: Ménesjárás (1986). Kunágota: a Katolikus-temetőben löszpusztagyep maradványfoltban (1989). Szabadkígyós: az Apáti útnál és a Nagyerdő melletti gyeppen (1990). Csorvás: a dülőutak mentén (1991). Tótkomlós: az orosházi út melletti gyeppen az Öreg-temetőben (1991) és a kaszaperi út menti gyeppen, az *Amygdalus nana* termőhelyén (1992). Kondoros: a *Salvia nutans* termőhelyén (1992). Pusztaföldvár: Nagytatársánc (1992). Kétsoprony: a szarvasi út és a békési út menti gyeppen (1995). Kondoros: Harkálybérletitanyák és a nagyszénási út menti gyeppen (1995). Békéscsaba: Kismegyer, a fürjesi dülőút melletti gyeppen (1996). Geszt: Csillaglaposi-legelő (1996). Biharugra: Székelyháti-tábla, Szőr-rétje (1996). Pusztaföldvár: Kistatársánc (1996). Elek: Papi-domb dülő (1997). Mezőkovácsháza: a Battonya felé vezető út melletti gyeppen (1998). Békéscsaba: Fürjes, a csanádapácai út menti zöldsávban (1998). Bélmegegyer: Fás-puszta és a Csikószini-legelő sztyepprért foltjaiban (1999). Battonya: Palotai-dülő (1999). Biharugra: Béni-gát sztyeppréten 300–400 tő (2000). Löszpusztagyep maradványfoltokban szórványosan előfordul.
- 67.00 *Adonis vernalis* L. Mezőhegyes: a tompapusztai vasút menti töltésen egy tő (1986) Pusztaföldvár: Nagytatársánc (1992) egy tő. Szabadkígyós: az Apáti-út menti gyeppen 15 tő (1997).
- 68.00 *Adonis x hybrida* Wolf. Pusztaföldvár: Nagytatársánc (1992) 7 tő ültetett (a korábbi években a csorvási állományból került átültetésre). Az előzőekhez hasonlóan került néhány tő Battonya Tompapusztára, és Kardoskútra, Farkas István tanyája mellé 4 tő (1989). A csorvási termőhelyen, a dülőúton 82, a vasúti töltés oldalában 300 tövet találtam az 1991-es egyedszámlálás során. A mezsgyei és a vasúti töltés oldalán további értékes fajok találhatóak: *Anchusa barrelieri*, *Euphorbia pannonica*, *Hypericum elegans*, *Phlomis tuberosa*, *Potentilla recta*, *Teucrium chamaedrys*, *Thalictrum minus*, *Trifolium montanum*, *Vinca herbacea*, *Viola ambigua*. Mindkét termőhelyen a faj további fennmaradása erősen veszélyeztetett. Szaporítása tudomásom szerint még nem megoldott. Figyelemre méltó viszont, hogy a dülőút menti állomány az évenkénti rendszeres magvetés eredményeként növekedett. Csorvás község több kertjében is találtunk szépen fejlődő, virágzó példányokat, amelyek a tövek lombja alá történő rendszeres magvetéssel, ill. fiatal töveknek a növény lombja alá történő ültetésével, sikerült öt-tíz év alatt türelemmel felnevelni.
- 71.00 *Nymphaea alba* L. Szarvas: a Szarvasi-Holt-Körösben, Anna-ligettől – Bika-zugig 29 telep (1991). Lassú folyású és állóvizekben a Körösök-vidékén az irodalmi adatok alapján a vízrendezések előtt gyakori faj volt (BORBÁS 1881).
- 72.00 *Nuphar lutea* (L.) Sm. Szeghalom: Fok-köz, a Holt-Sebes-Körösben 5 tő (1987). Általam csak ez az egy élőhely ismert. A kilencvenes években már erről a termőhelyről is eltűnt. A Dél-Tiszántúlon ritka növény.
- 100.00 *Rubus canescens* DC Füzesgyarmat: Hosszú-erdő (1997). Elek: Pap-rét melletti tölgyesben (1997). Az Észak-Alföldről (FINTA 1994) több pontról jelezte. A Dél-Tiszántúlon szórványosan előfordul.
- 170.00 *Rubus hirtus* W. et. K. Geszt: a Szépapó-erdőben, a Vátyon-laposi erdőszélen (1996). Biharugra: Béni-gát, Székelyháti-tábla (2000). Üde, és nyirkos erdőkben az Észak-Alföldön gyakorinak számít (FINTA 1994). A Dél-Alföldön csak a jelzett két élőhelyen találtam.

- 172.00 *Fragaria moschata* Duch. Battonya: Tompapuszta (1985). Mezőgyán: Eperjesi-erdő tisztása, Vésztő-Mágor: a Holt-Sebes-Körös melletti erdősáv, Szarvas: Arborétum, Biharugra: Szőr-rétje rétsztyeppben, Geszt: Szépapó-erdő tisztása (1989). Pusztaföldvár: Nagytatársánc (1992). Geszt: Csillaglaposi-legelő (1996). Elek: Pap-rét (1997). A Dél-Alföldön szórványosan fordul elő nedvesebb löszpusztagepekben és ültetett erdők löszpusztagep jellegű tisztásain.
- 178.00 *Potentilla supina* L. Szeghalom: Kistúlakörös nedves réten (1986). Szeghalom: Csíker (Érmellék) (1991). Mocsár- és iszaplakó társulásokban szórványosan fordul elő.
- 183.00 *Potentilla impolita* Wahlb. Csorvás: az *Adonis x hybrida* termőhelyén (1992).
- 189.01 *Potentilla recta* L. subsp. *recta* Szabadkígyós: MÁV tanyák és a kétegyházi vasút menti gyeppben. Csorvás: a vasúti töltés mellett, az *Adonis x hybrida* termőhelyén és Békéscsaba: a csabaszabadi út menti gyeppben (1985). Szarvas: Arborétum (1991). Szabadkígyós: Makkoshát, Kígyósi-legelő (1992). Mezőgyán: Eperjes (1993). Bánkút: a Mezőhegyes-Kétegyháza vasúti töltés menti gyeppben (1993). Kétsoprony: a szarvasi út menti gyeppben (1996). Békésszentandrás: Gödény-halom (1996). Mezőberény: Nagy-zug, a Petőfi emlékműnél, a gáton (1997). Battonya: Palotai-dűlő, a csanádpalotai dűlőút menti gyeppben (1999). Mindegyik termőhelyen tizes nagyságrendben. A Dél-Tiszántúlon ritka.
- 190.00 *Potentilla heptaphylla* L. Battonya: Tompapuszta (1985). Biharugra: Ugri-rét, Körösnagyharsány: Fényes-ér-hát (1992), a Bottyán-csatorna melletti sztyeppréten. Biharugra: Simató-hát, Fertály, Geszt: Csillaglaposi-legelő (1996). Békésszentandrás: Gödény-halom (1996).
- 198.00 *Filipendula ulmaria* (L.) Maxim. Biharugra: Ugri-rét, néhány tő (1989). A Dél-Tiszántúlról Dombegyházáról közölt adatot (KOVÁCS–MOLNÁR 1981).
- 217.00 *Rosa gallica* L. Szeghalom: Fok-köz a Holt-Sebes-Körös menti erdőszelezen (1989). Tótkomlós: a kaszaperi útszéli gyeppben, az *Amygdalus nana* termőhelyén (1992). Biharugra: Szőr-rétje (1996). Békésszentandrás: Gödény-halom (1996). Elek: Pap-rét és a Téglagyári gödrök mellett (1997). Mezőkovácsháza: a Battonya felé vezető út menti gyeppben (1998). Battonya: Palotai-dűlő, a csanádpalotai dűlőút menti gyeppben (1999). Kétsoprony: a békési út menti gyeppben (1995). Bélmegyer: a Parlagi-erdő szélén (1999). Löszgyep maradványfoltokban a Dél-Tiszántúlon szórványosan fordul elő. A Körösök vidékén csak egy régi szarvasi adata ismert (KOREN in SOÓ–MÁTHÉ 1938) ill. egy újabb adat Szarvas: Anna-liget (MOLNÁR 1994).
- 224.00 *Rosa rubiginosa* L. s. str. agg. Bélmegyer: Fás-puszta és az Erdészházi-tábla erdőssztyepp részleteiben (1988). Körösnagyharsány: Fényes-ér-hát (1989). Biharugra: Szőr-rétje, Rózsás-halom sztyeppréten (1991). Kétsoprony: a szarvasi út menti gyeppben, Kondoros: Harkálybérleti tanyák a szarvasi út menti gyeppben (1995). Geszt: Baglyas, Mezőgyán: Eperjes (1996) sztyeppréten. A Dél-Tiszántúlon ritka.
- 225.00 *Rosa agrestis* Sari s. str. Bélmegyer: Fás-puszta, Geszt: Baglyas, Szépapó-erdő, Zsadány: Tölgyfástanya (1996). Az Alföldön ritka faj.
- 237.00 *Cerasus avium* (L.) Mönch Békéscsaba: Fácános-erdő, Dobo: Gerla-Marói-erdő (1998). Őshonossága kétes.
- 238.00 *Amygdalus nana* L. Mezőhegyes: a tompapusztai vasút menti töltésen (1986). Innen veszélyeztetettsége miatt néhány tő átültetésre került Battonya Tompapusztára (Csathó András battonyai biológia tanár által). Pusztaoatlaka: temetőben (1986). A

- sírok között a halomra települt temető oldalát teljesen elborította. Nehéz eldönteni, hogy a sírokra ültették és kivadult, vagy egy meglévő természetes állomány szaporodott el. Sajnos néhány évvel később a temető "felújítása" során kivágták. Tótkomlós: a kaszaperi út menti gyeppen (1992). Battonya: Palotai-dűlő, a csanádpalotai dűlőút menti gyeppen (1999). Hunya: útszéli gyeppen (1999). Régebbi adata (KOVÁCS–MOLNÁR 1981): Szarvas, Kisszénás, Kondoros, Mezőhegyes.
- 242.00 *Sedum maximum* (L.) Hoffm. Bélmegyer: a Szolga-erdő sziki magaskórós tisztásán néhány tő (1988). Kunágota: a Katolikus-temetőben löszgyep maradványfoltban öt tő (1989). A Dél-Tiszántúlról jelenleg csak ez a két előfordulás ismert. Régebbi adata (KOVÁCS–MOLNÁR 1981) – Szarvas: Erzsébet-liget, Anna-liget.
- 260.00 *Ribes uva-crispa* L. Békéscsaba: Fácános-erdő (1998). A területen valószínűleg kivadult.
- 264.00 *Ribes rubrum* L. Békéscsaba: Fácános-erdő, Doboz: Gerla-Marói-erdő (1998). Üde lomberdők maradványaiban fordul elő néhány tő. Valószínűleg kertekből vadult ki, bár őshonosságát nehéz megítélni. A Dél-Tiszántúlról eddig nem jelzett faj.
- 268.00 *Genista tinctoria* L. subsp. *elatior* (Koch) Simk. Battonya: Tompapuszta (1985). Bélmegyer: a Szilvási-erdő szélén néhány tő (1988). Doboz: Gerla-Marói-erdő (1989). Szarvas: Arborétum (1991). Szeghalom: Fok-köz (1992). Békéscsaba: a Gyulai útról a dobozi útra vezető út melletti gyeppen (1996). Fűves, gyakran gyepre telepített erdők szélén, nem gyakori faj.
- 279.00 *Chamaecytisus ratisboniensis* (Schaffer) Rothm. Mezőhegyes: a tompapusztai vasút menti töltésen (1986). A Dél-Tiszántúlon ritka.
- 286.00 *Trigonella procumbens* (Bess.) Rchb. Geszt: Baglyas (1989). Fűzesgyarmat: Hosszú-erdő (1995).
- 288.00 *Trigonella monspeliaca* L. Kétegyháza: Hegyes (1986). Száraz, nyílt gyepek növénye.
- 294.00 *Medicago minima* (L.) L. Szabadkígyós: MÁV tanyák (1985). Geszt: Csillaglaposi-legelő (1991). Szabadkígyós: Makkoshát (1992). Gyula: Farkashalom (1995).
- 303.00 *Trifolium aureum* Poll. Biharugra: Ugrai-rét (1987). Békésszentandrás: Furugyzug (1996). Elek: Szik-mező, Papi-domb dűlő (1997). Sztyeppréteken fordul elő, a Dél-Tiszántúlon ritka.
- 304.00 *Trifolium patens* Schreb. Újszalontai legelőn (1995), nedves réten. A Dél-Tiszántúlon új adat.
- 306.00 *Trifolium micranthum* Viv. Biharugra: Szőr-rétje (1987). Újszalonta: legelőn (1995). Elek: Szik-mező (1997). Bélmegyer: Csikószíni-legelő (1999). Száraz, szikes gyepeken szórványosan fordul elő.
- 307.00 *Trifolium montanum* L. Csorvás: a vasút menti védett gyeppen, az *Adonis x hybrida* termőhelyén (1989). Biharugra: Szőr-rétje (1992). Tótkomlós: a kaszaperi, út menti gyeppen, az *Amygdalus nana* termőhelyén (1992). Geszt: Csillaglaposi-legelő (1996). Sztyeppréteken ritkán előforduló faj.
- 315.00 *Trifolium ornithopoides* (L.) Sm Elek: Szik-mező (1997). A Dél-Tiszántúlról (KOVÁCS–MOLNÁR 1981) jelezte Békéscsaba és Orosháza szikes legelőiről.
- 317.00 *Trifolium diffusum* Ehrh. Békéscsaba: Nagy-rét, Borjú-rét (1985). Kétegyháza: Hegyes (1986). Geszt: Szépapó-erdő tisztása, Biharugra: Nagy-szik (1989).
- 318.00 *Trifolium medium* L. Biharugra: Szőr-rétje (1989).

- 319.00 *Trifolium alpestre* L. Biharugra: Szőr-rétje (1992) sztyeppréten. Kötegyán: Nagy-legelő, Gyula: Farkashalom (1995). Erdőssztyepp faj.
- 320.00 *Trifolium rubens* L. Körösnagyharsány: Fényes-ér-hát (1992), a Bottyán-csatorna melletti sztyeppréten. Geszt: Csillaglaposi-legelő, Biharugra: Mályvás (1996).
- 321.00 *Trifolium ochroleucon* Huds. Szabadkígyós: MÁV tanyak (1985) néhány tő. Bélmegyér: Fás-pusztá sziki magaskórósban 100–200 tő, Szeghalom: Fok-köz (Bangó-kert) 50–100 tő (1988). Csabacsúd: Szórhalmi-legelő 20–30 tő (1995). A Tiszántúlon ritka szárazgyep faj.
- 330.00 *Dorycnium germanicum* (Gremli) Rikli Biharugra: Ugrai-rét, Mezőgyán: Eperjesi-erdő, Geszt: Szépapó-erdő kiszáradó mocsárrétjén ill. erdei tisztáson (1989).
- 332.00 *Tetragonolobus maritimus* L. *subsp. siliquosus* (L.) Murb. Biharugra: Béni-gát 50–100 tő sztyeppréten (2000).
- 333.00 *Lotus angustissimus* L. Békéscsaba: Öntözött-rét (1985). Szeghalom: Fok-köz (1989). Sarkadkeresztúr: Varsányhely (1995). Geszt: Csillaglaposi-legelő, Vátyonpuszta, Biharugra: Simató-hát, Mezőgyán: Eperjes és Kisgyantái-gyep (1996). Elek: Szik-mező (1997). Bélmegyér: Csikószíni-legelő (1999). Szikes rétek ritka növénye.
- 336.00 *Lotus tenuis* W. et. K. Biharugra: Szőr-rétje (1989).
- 337.00 *Amorpha fruticosa* L. Gyomaendrőd: Templom-zug (1992). A Hármaskörös menti ligeterdőkben bőven, sajnos erősen terjed. Geszt: Vátyon és a Szépapó-erdő nedves erdőrészteleiben (1996). Mezőhegyes: ültetett erdő nedves részleteiben (1999). Bélmegyér: a Parlagi-erdő nedvesebb részein, és Fás-pusztán az erdőssztyepp foltokban is terjedőben (1999).
- 348.00 *Astragalus austriacus* Jacq. Csorvás: a vasút menti védett gyepben (1989). Tótkomlós: az orosházi út melletti gyepben (1991). Kardoskút: Fehér-tó Ficsér-dűlő (1992), a tóparton bőven. Pusztaföldvár: Nagytatársánc (1992). Elek: Otlakaiszőlő-dűlő, a homokbánya melletti gyepben (1997). Kaszaper: a Királyhegyesi-Száraz-ér mellett (1998).
- 349.00 *Astragalus onobrychis* L. Csorvás: a vasút menti védett gyepben (1989). Tótkomlós: az orosházi út melletti gyepben (1991). Pusztaföldvár: Nagytatársánc (1992). Kaszaper: a Királyhegyesi-Száraz-ér mellett 50 tő (1998). Lőszpusztagyepekben ritkán előforduló faj. Irodalmi adata: Szarvas, Motyó gátoldal (MOLNÁR 1994).
- 352.00 *Oxytropis pilosa* (L.) DC. *subsp. hungarica* (Borb.) Soó Békéscsaba: Erzsébet-hely, a Téglagyári gödrök mellett 80–100 tő, lőszgyepmaradványban (1996). (KOVÁCS–MOLNÁR 1981) adata: Orosháza, Tótkomlós.
- 382.00 *Vicia narbonensis* L. *subsp. serratifolia* (Jacq.) Art. Zsadány: Tölgyfástanya 1–5 tő (1988). Bélmegyér: 1000–1500 tő, Csikószíni-legelő, Fás-pusztá és a Szilvási-erdő szélén a 14-es erdőtagban, az erdő pusztá felé eső részében (1999). A Dél-Tiszántúlon ritka. Üde karakteresebb sztyepppek növénye.
- 394.00 *Lathyrus nissolia* L. Szabadkígyós: Makkoshát (1985). Szeghalom: Fok-köz (1987) sziki magaskórósban. Doboz: Szanazugi-erdő, Gerla-Marói-erdő, Gyula: Sarkad-Remetei-erdő többnyire nyiladékokban, tisztásokon, erdőszéleken. (1989). Békésszentandrás: Furugy-zug, Geszt: Iklód-pusztá (1996). Elek: a lőkösházi vasút menti gyepben (1997). Bélmegyér: Fás-pusztá, Csikószíni-legelő és az Erdészházi-tábla sziki tölgyes foltjaiban (1999). Irodalmi adatai: Vésztfő, Gyulavári, Sarkad (KOVÁCS–MOLNÁR 1981), Cserebökényi pusztá (MOLNÁR et al. 1995), Szentés a Veker-ér partján (KAPOCSI et al. 1998). A Tiszántúlon ritka.

- 396.00 *Lathyrus sylvestris* L. Szeghalom: Fok-köz (1987). Békéscsaba: a Pósteleki-erdőben erdőszélen, árokszélen 5–10 tő (1989). Újszalonta: Palló-dűlő árok szélén néhány tő (1995). Kötegyán: Nagy-legelő, Gyula: Farkashalom (1995). Biharugra: Ugrai-rét, Szőr-rétje a pusztai cserjések szélén (1998). Az Alföldön szórványos, a Tiszántúlon ritka.
- 401.00 *Thymelaea passerina* (L.) Coss. et. Germ. Biharugra: Mályvás (1996). Száraz gyepben.
- 410.00 *Lythrum hyssopifolia* L. Geszt: Baglyas, Biharugra: Nagy-szik, Gyomaendrőd: Fűzfás-zug (1989). Szeghalom: Csikér (Érmellék) (1991). Gyula: Farkashalom (1995). Újszalonta: Wimer (Csordalegelő), Biharugra: Mályvás (1996). Nedves helyeken, többnyire utak, kátyúk szélén.
- 425.00 *Epilobium angustifolium* (L.) Holub Fűzesgyarmat: Hosszú-erdő, ültetett erdei fenyvesben 20–50 tő (1987). Körösladány: a Sebes-Körös duzzasztógátján néhány tő (1987). Biharugra: a Zöldhalom-tó mellett 5–10 tő (1991). Mezőtúr: a Peresigátörház felé vezető út menti árokban 50–100 tő (1992). Biharugra: Ugrai-rét, ültetett égeresben (1996). A Dél-Tiszántúlon ritkán előforduló faj.
- 427.00 *Oenothera biennis* L. Szeghalom: Kistúlakörös árokban (1985). Békés: Dán-fok árok szélén (1990).
- 432.00 *Trapa natans* L. Szarvas: a Szarvasi-Holt-Körösben, Gyomaendrőd: Templomzug, Peresi-holtág (1985). Szeghalom: Fok-köz, a Holt-Sebes-Körösben (1987). Doboz: Sebesfoki-erdő, a Holt-Fekete-Körösben (1989). A Körösök menti kubikokban, holtágokban bőven (1985–1989). Biharugra: halastavakban, és vízlevezető árkokban bőven (1991).
- 434.00 *Myriophyllum spicatum* L. Szeghalom: Fok-köz, a Holt-Sebes-Körösben (1987). Szarvas: a Szarvasi-Holt-Körösben (1991). Gyula: Farkashalom csatornában (1995).
- 439.00 *Polygala comosa* Schkuhr Biharugra: Vaskapu-dűlő, Szőr-rétje, Geszt: Csillaglaposi-legelő (1996). A Körösök vidékén csak itt fordul elő, rétsztyeppben bőven.
- 450.00 *Impatiens noli-tangere* L. Szarvas: Arborétum (1991) árnyékos, nedves helyen. Valószínűleg behurcolt faj.
- 456.00 *Staphylea pinnata* L. Békéscsaba: Fácános-erdő (1998). Az állomány őshonossága megerősítésre szorul.
- 460.00 *Vitis sylvestris* C. C. Gmel. Békés: a Kettős-Körös mentén bőven (1986–87). Szeghalom: Fok-köz (1987). Doboz: Szanazugi-erdő, Gerla-Marói-erdő, Faluhelyi-erdő, Sebesfoki-erdő, Gyula: Mályvád (1989). Gyomaendrőd: Templomzug, Németzug, Torzsás, Soczó-zug (1989). Szarvas: a Szarvasi-Holt-Körös melletti ligeterdőkben (1991). Biharugra: a Nagy Csiki-tó és a Zöldhalom-tó közötti égeresben, és Geszt: Szépapó-erdőben (1996). A Körösök menti ligeerdőkben szórványos, a Hármaskörös menti kubikokban, ligeterdőkben nagyobb mennyiségben fordul elő.
- 464.00 *Hedera helix* L. Békéscsaba: Pósteleki-erdő, Fácános-erdő (1991). Doboz: Szanazugi-erdő, Faluhelyi-erdő, Gerla-Marói-erdő (1998). Szarvas: Erzsébet-liget (1992). Végegyháza: a Királyhegyesi Száraz-ér menti ültetett erdőben (1996).
- 465.00 *Cornus mas* L. Sarkad: Sarkadremetei-erdő egy régi folyómeder mellett összefüggő foltban (1989). A Tiszántúlon ritka. Őshonossága nem kizárható.
- 471.00 *Eryngium planum* L. Battonya: Szlonda (1993). A Dél-Tiszántúl löszpusztagyepeiben ritkán előforduló faj. Egyetlen aktuális adata Szarvas (MOLNÁR 1994).

- 488.00 *Bifora radians* M. B. Doboz: Gerla-Marói-erdő, Szeghalom: Fok-köz (1985). Biharugra: Ugrai-rét (1987). Kétsoprony: a szarvasi út menti gyeppen (1995).
- 493.00 *Bupleurum rotundifolium* L. Bélmegyer: a Csikószíni-legelőn, száraz gyeppen, az Alföldön ritka (1999). Irodalmi adata: Szarvas, Bánhegyes, Csanádapáca, Kunágot, Battonya (KOVÁCS–MOLNÁR 1981), újabb adata: Szarvas, Bikazug töviskesben (MOLNÁR 1994). Száraz gyepek növénye, a Tiszántúlon ritka.
- 498.00 *Bupleurum affine* Sadler Bélmegyer: Csikószíni-legelő (1988). A Dél-Tiszántúlon ritka. A Tiszántúl északibb részein régebben élt, jelenleg csak a Dél-Tiszántúlon ismert (MOLNÁR 2000).
- 501.00 *Trinia ramosissima* (Fischer) Koch Bélmegyer: Csikószíni-legelő, Fás-puszta 10–20 tő (1999). Biharugra: Béni-gát sztyeppréten 5–10 tő (2000).
- 508.00 *Aegopodium podagraria* L. Szarvas: Arborétum, a Szarvasi-Holt-Körös melletti ligeterdő maradványban (1991). Gyula: Mályvád, a Fekete-Körös menti keményfás ligeterdőben (BÖLÖNI et al. 2000). A Dél-Tiszántúlon csak az előbb említett helyeken tudunk jelenlétéről. Az Észak-Alföldön a megfelelő élőhelyeken igen gyakori (FINTA 1994).
- 513.00 *Seseli annum* L. Körösnagyharsány: Fényes-ér-hát, Sovány-hát (1989). Csorvás: a vasút menti védett gyeppen, az *Adonis x hybrida* termőhelyén (1991). Mezőgyán: Mályvás, a Kis-lápi-csatorna kiszáradó, szikesedő, sztyeppesedő részein, csatornák, árkok mentén (1997). Biharugra: Szőr-rétje sztyeppréten (1997). Elek: Szikmező (1997). Egyik lelőhelyen sem mondható gyakorinak.
- 515.00 *Seseli varium* Trev. Battonya: Tompapuszta (1985). Biharugra: Székelyhát-tábla rétsztyeppben (1996). Elek: a lökösházi vasút menti gyeppen (1997).
- 516.00 *Seseli osseum* Cr. Tótkomlós: az orosházi út melletti gyeppen (1991). Tótkomlós: Öreg-temető (1991). Bánkút: a Mezőhegyes-Kétegyháza vasúti töltés menti gyeppen (1993). Lőszgyepekben ritkán előforduló faj.
- 529.00 *Angelica sylvestris* L. Gyula: Sitka-erdő szélén (1987). Békés: Dán-fok, Malomasszony-kert, az Élővíz-csatorna mellett (1993). Békéscsaba: az Élővíz-csatorna mentén gyakori (1996).
- 532.00 *Peucedanum palustre* (L.) Mönch Doboz: Sebesfoki-erdő (1987), néhány tő.
- 537.00 *Peucedanum officinale* L. Battonya: Tompapuszta nedves mélyedésben néhány tő (1985). Szabadkigyós: Makkoshát sziki magaskörösban 1000–2000 tő (1986). Szeghalom: Fok-köz 5000–10 000 tő (1987). Dévaványa: Szilasok, Szarka-lapos (1990). Békéscsaba: Pósteleki-erdő (1992), Körösladány: Dondorog sziki magaskörösban (1992). Biharugra: Vaskapu-dűlő mocsárrét, sziki magaskörös mozaikokban 5000–10 000 tő (1996). Békéscsaba: Fácános-erdő, Alvégi-legelő 500–1000 tő (1996). Újszalonta: Wimer (Csordalegelő) 4–5000 tő (1996). Geszt: Begécs, Baglyas, Szőlős-kertek (1996) magassásosban, és nedves erdőszegélyben 1000–2000 tő. Mezőgyán: Eperjes (1996) sziki magaskörösban 2000–3000 tő. Geszt: Vátyon-lapos, Szépapó-erdő szélén (1996) néhány tő. Békéscsaba: Öntözött-rét (1996) néhány tő. Mezőgyán: Mályvás, a Kis-lápi-csatorna kiszáradó, szikesedő, sztyeppesedő részein elszórtan 400–500 tő (1997). Bélmegyer: Fás-puszta, Csikószíni-legelő, Parlagi-erdő és Erdészházi-tábla sziki magaskörösaiban (1999). A Dél-Tiszántúlon Bélmegyeren található a legnagyobb példányszámban: 20 000–50 000 tő. Aktuális irodalmi adata a Dél-Tiszántúltra – Mártély: a Tisza gát mellett mentett oldalon, Mezőgyán: Tormás, Horgas-ér, Gyántelek határrezszen,

- mentett oldalon, Mezőgyán: Tormás, Horgas-ér, Gyántelek határrészen, Újszalonta: Csorda-legelő, Gyula: a Kutyahelyi-erdő három tisztásán (KAPOCSI et al. 1998).
- 540.00 *Heracleum sphondylium* L. Szeghalom: a Sebes-Körös hullámterében, egy tő (1988). Az Észak-Alföldről közli néhány termőhelyről (FINTA 1994).
- 541.00 *Tordylium maximum* L. Bélmegyver: a Szilvási-erdő szélén néhány tő (1988). Doboz: Sebesfoki-erdő szárazabb, nyíltabb erdőrésztetének szélén 5–10 tő (1991). Zsadány: Szalontai-legelőn, az erdőszélén (1996). Az Alföldön szórványos, a Dél-Tiszántúlon ritka.
- 551.00 *Asperula cynanchica* L. Pusztaföldvár: Nagytatársánc (1982). Battonya: Tompapuszta (1985). Szabadkígyós: Ménesjárás (1986). Tótkomlós: Öreg-temető (1991). Csorvás: a vasúti töltés mellett az *Adonis x hybrida* termőhelyén (1992). Kondoros: a *Salvia nutans* termőhelyén (1992). Szabadkígyós: Makkoshát (1992). Pusztaföldvár: Kistatársánc (1996). Biharugra: Vaskapu-dűlő, Mályvás, Szőr-rétje Simató-hát Fertály (1996) löszgyepecben. Elek: Papi-domb-dűlő (1997). Szabadkígyós: az Apáti út menti gyepecben (1997). Kaszaper: a Királyhegyesi-Száraz-ér mellett (1998). Löszpusztagepecben szórványosan fordul elő.
- 552.00 *Cruciata pedemontana* (Bell.) Ehrend. Szabadkígyós: Makkoshát (1992). Kőtegyán: Nagy-legelő (1995). Geszt: Csillaglaposi-legelő (1996). Geszt: Iklód (1996). Mezőgyán: Vátyon-puszta (Nyári-lapos) (1996). Elek: Pap-rét (1997). Zavartalanabb sztyeppréteken fordul elő.
- 570.00 *Galium glaucum* L. Körösladány: a Sebes-Körös duzzasztógátján (1987).
- 581.00 *Viburnum opulus* L. Doboz: Gerla-Marói-erdő, az erdő Kettős-Körös felőli oldalán bőven (1986–1996). Békéscsaba: Veszely, az Élővíz-csatorna melletti nedves szürkenyáras erdőtagban 5–10 tő (1996). Békéscsaba: Pósteleki-erdő (1996). Körösnagyharsány: Fényes-ér-hát ültetett szürkenyárasban 5–10 példány (1989). A Dél-Tiszántúlon ritka.
- 594.00 *Valeriana officinalis* L s. str. Körösnagyharsány: Fényes-ér-hát, szürkenyárasban 10–20 tő (1989). Biharugra: Ugrai-rét nádasban, magasságosan 200–300 tő, Biharugra: Majorsági-földek egy csöregefüzes állományában 100–200 tő (1996). Biharugra: Székelyháti-tábla sztyepprét nedves részén, és kiszáradó magassárréten 50–100 tő (2000). Irodalmi adata: Vésztőn a Sziladi-lápon (BORBÁS 1891), Irápusztán a Sebes-Körösnél (BORBÁS 1880). A Dél-Tiszántúlon nem gyakori faj.
- 600.00 *Cephalaria pilosa* (L.) Gr. et Godr. A Körösök menti ligeterdő maradványokban néhány helyen fordul elő. Doboz: Gerla-Marói-erdő, Sebesfoki-erdő (1986). Békéscsaba: Fácános-erdő (1998).
- 609.00 *Scabiosa ochroleuca* L. Battonya: Tompapuszta (1985). Szabadkígyós: Ménesjárás (1986). Tótkomlós: Öreg-temető (1991). Biharugra: Szőr-rétje (1992). Körösnagyharsány: Fényes-ér-hát (1992). Bánkút: a Mezőhegyes-Kétegyháza vasúti töltés menti gyepecben (1993). Kondoros: a nagyszénási út menti gyepecben (1995). Elek: Papi-domb dűlő (1997). Biharugra: Székelyháti-tábla sztyeppréten (2000). Löszpusztagepecben szórványos.
- 615.00 *Abutilon theophrasti* Medic. Szabadkígyós: Makkoshát, Nagy-legelő (1988). Csorvás: szántóföldön gyakori (1989). Békéscsaba: Öntözött-rét, Fürjes szántóföldön (1996). Különösen a kapás kultúrákban, rontott területen a Dél-Tiszántúlon terjedőben van.

- 616.00 *Lavatera thuringiaca* L. Battonya: Tompapuszta (1985). Csanádapáca: a tótkomlói út melletti gyeppen, a magyarbánhegyesi leágazás után két foltban (1991). Csorvás: a vasúti töltés mellett az *Adonis x hybrida* termőhelyén (1992). Geszt: a Vátyon-laposi erdőszélen, sziki magaskőrösben (1996). Békéscsaba: a dobozi útról Békés felé vezető út mentén (1996). Bélmegyer: Csikószíni-legelő, Fás-puszta löszpusztagyep foltjaiban (1999).
- 618.00 *Althaea cannabina* L. Kunágota: árok szélén bőven (1989).
- 620.00 *Althaea biennis* Winterl. Békésszentandrás: a Hármaskörös gátoldalában (1987). Elek: szántóföldön, árkok szélén (1997). Kaszaper: a Királyhegyesi-Száraz-ér mentén szántóföldön (1998)
- 633.00 *Linum austriacum* L. Füzesgyarmat: Fácános, a Berettyó-gáton 50–100 tő (1987). Kaszaper: a Királyhegyesi-Száraz-ér mellett 20–30 tő (1998). Battonya: Palotai-dűlő, a csanádpalotai dűlőút menti gyeppen, az *Ajuga laxmanni* termőhelyén 100–200 tő (1999). Irodalmi adata: Szarvas, Erzsébet-liget (MOLNÁR 1994). KAPOCS et al. (1998) publikációjában új előfordulási adat: Szentés: Veker-érpirtja, Mezőgyán: Kecskés-rét, 200–300 tő, nem védett területen.
- 665.00 *Euphorbia palustris* L. Szabadkígyós: Makkoshát (1985) árkokban, Ménesjárás (1986), magassásréten. Szeghalom: Fok-köz a Holt-Sebes-Körös mentén (1987). Geszt: Kisvátyon, a Toprongyos-Korhány csatorna mellett (1996). Mezőgyán: Eperjes (1996) bőven, magassásréten állományalkotó. Bélmegyer: a Parlagi-erdőben nedves erdei tisztáson és a Csikószíni-legelőn egy foltban állományalkotó (1999).
- 675.00 *Euphorbia salicifolia* Host Csorvás: az orosházi út menti gyeppen (1987). Békéscsaba: Kismegyer (1995). Kétsoprony: a szarvasi út menti gyeppen (1995). Kondoros: a nagyszénási út menti gyeppen a Skreván-dűlőnél (1995). Biharugra: Fényeséri-tábla, Székelyháti-tábla, Mályvás, üde sztyeppréteken (1996). Elek: Papi-rét (1997). Battonya: Palotai-dűlő, a csanádpalotai dűlőút menti löszgyeppen (1999).
- 681.00 *Euphorbia pannonica* Host Csorvás: a vasúti töltés mellett, az *Adonis x hybrida* termőhelyén (1992). Kondoros: a *Salvia nutans* termőhelyén (1992). Kondoros: a szarvasi út menti gyeppen (1995). Békéscsaba: Kismegyer, a fűrjesi dűlőút melletti gyeppen 100–200 tő (1996). Biharugra: Ugrai-rét, Simató-hát, Fertály, löszpusztagyeppen (1996). Battonya: Palotai-dűlő, a csanádpalotai dűlőút menti gyeppen (1999).
- 704.00 *Nymphoides peltata* (S. G. Gmel.) Ktze. Tarhos: Határerí-főcsatorna, a vésztői úti hídnál (1985). Irodalmi adata: Szarvas, átemelő csatornánál a Hármaskörösnél (MOLNÁR 1994).
- 705.00 *Asclepias syriaca* L. Szeghalom: Zsellér-földek a Berettyó gátján 100–200 tő (1987). Békés: Dán-fok erdőszélen (1987). Békéscsaba: Nagy-rét, a dobozi út szélén (1989). Gyomaendrőd: Templom-zug (1992) – a Hármaskörös mentén, a gátakon szórványos. Békésszentandrás: Furugy-zug (1996). Csanádapáca: útszéli gyepekben (1996). A Dél-Tiszántúlon terjedőben levő adventív növény.
- 708.00 *Vinca herbacea* W. et K. Csorvás: az *Adonis x hybrida* termőhelyén, a dűlőúton, és a vasút menti védett gyeppen (1989–91). Csorvás határában a dűlőúton a nyolcvanas évek elején még több helyen jelen volt, de a nagy mezőgazdasági táblák kialakításánál fokozatosan elszántották. Mezőhegyes: a tompapusztai vasút menti töltésen, és a Battonya felé vezető út menti gyeppen néhány tő (1986). Kun-

- ágota: Katolikus-temető löszgyep maradványfoltjában (1989). Tótkomlós: a kaszaperi út menti gyeppen, az *Amygdalus nana* termőhelyén (1992). Mezőkovácsháza: a Battonya felé vezető út menti gyeppen 50–100 tő (1998). Irodalmi adata: Csorvás, Bánhegyes, Kunágota (KOVÁCS – MOLNÁR 1981).
- 731.00 *Anchusa barrelieri* (All.) Vitm. Békéscsaba: a csabaszabadi út menti gyeppen (1985). Szabadkígyós: Ménesjárás, a békéscsabai út menti gyeppen (1991). Tótkomlós: a kaszaperi út menti gyeppen (1992). Bánkút: a Mezőhegyes-Kétegyháza vasúti töltés menti gyeppen, százas nagyságrendben (1993). Kétsoprony: a békési út menti gyeppen (1995). Elek: Papi-domb-dűlő (1997). Szabadkígyós: a kétegyházi vasút menti gyeppen (1997). Bélmegyer: Fás-pusztá és a Csikószíni-legelő löszpusztagyep foltjaiban (1999). Szórványosan előforduló löszfaj.
- 734.00 *Anchusa azurea* Mill. Bánkút: a Mezőhegyes-Kétegyháza vasúti töltés menti gyeppen (1993). Kétsoprony: a békési út menti gyeppen (1995). Szabadkígyós: a kétegyházi vasút menti gyeppen (1997). Elek: Papi-domb-dűlő (1997). Bélmegyer: a Csikószíni-legelőn, löszpusztagyep foltokban (1999). Battonya: Palotai-dűlő, a csanádpalotai dűlőút menti gyeppen (1999). A Tiszántúlon kevésbé gyakori faj, mint az *Anchusa barrelieri*.
- 736.00 *Nonea pulla* (L.) Lam et DC Battonya: Tompapuszta (1985). Szabadkígyós: Ménesjárás (1986). Csorvás: a vasúti töltés mellett, az *Adonis x hybrida* termőhelyén (1992). Körösnagyharsány: Fényes-ér-hát (1992). Bánkút: a Mezőhegyes-Kétegyháza vasúti töltés menti gyeppen (1993). Geszt: Csillaglaposi-legelő (1996). Biharugra: Fényeséri-tábla, Székelyháti-tábla, Béni-gát üde sztyeppréten (1996). Elek: Papi-domb-dűlő (1997). Löszpusztagyepekben szórványosan máshol is előfordul.
- 741.00 *Myosotis sparsiflora* Mikan Bélmegyer: a Parlagi-erdő, Szolga-erdő üde erdőrészeleiben (1986). Szeghalom: Fok-köz, a Holt-Sebes-Körös gátján (1987). Doboz: Gerla-Marói-erdő, Sebesfoki-erdő (1988). A Dél-Tiszántúlon ritka.
- 743.00 *Myosotis palustris* (L.) Nath. Biharugra: Székelyháti-tábla az Ugrai-tápcsatornában a zsilipnél 2000–3000 tő (2000). A Sebes-Körös Sár-rétjében gyakori volt (BORBÁS 1880, 1881). A Dél-Tiszántúlon további, ma is meglévő állományáról nincs adatom.
- 751.00 *Lithospermum purpureo-coeruleum* L. Bélmegyer: Szolga-erdő, Parlagi-erdő (1987). Doboz: Sebesfoki-erdő, Gerla-Marói-erdő szárazabb, elegyes keményfa ligeterdeiben ill. naposabb nyiladékokban, ezres nagyságrendben (1989). Békéscsaba: Kismegyer, a szarvasi út menti gyeppen (1995). Kondoros: a nagyszénási út menti gyeppen, a Skreván-dűlőnél (1995). Békéscsaba: Pósteleki-erdő (1996). Aktuális adata: Szarvas, Anna-liget (MOLNÁR 1994).
- 757.00 *Echium italicum* L. Békéscsaba: Kistrét, vasúti töltésen (1985). Kétegyháza: Török-halom (1988). Zsádány: Szalontai-legelő, Kisvátyon, legeltetett száraz gyeppen (1989). Békés: Dán-fok (1990). Szeghalom: Csikér (Érmellék) (1991). Mezőgyán: Eperjes (1996). Békésszentandrás: Furugy-zug (1996). Elek: Szik-mező, árkok szélén (1997). Szabadkígyós: a kétegyházi vasút menti gyeppen (1997). Bélmegyer: Csikószíni-legelő, kissé zavart, száraz területen (1999).
- 763.00 *Ajuga laxmanni* (L.) Benth. Battonya: Palotai-dűlő, a csanádpalotai dűlőút menti gyeppen 800–1000 tő (1999). (SOÓ-MÁTHÉ 1938) szerint, Szarvas, Orosháza-Csorvás, Mezőhegyes, Bánhegyes, Bánkút, Medgyesbodzás löszpusztagyepjeiben

fordult elő. A gyepek, és a dűlőutak beszántásával a Dél-Tiszántúlon ritkán előforduló növénné vált.

- 769.00 *Teucrium chamaedrys* L. Battonya: Tompapuszta (1985). Pusztaföldvár: Nagytársánc (1985). Mezőhegyes: a tompapusztai vasút menti töltésen (1986). Körösladány: a Sebes-Körös duzzasztógátján (1987). Csorvás: a vasút, és a dűlőút menti védett gyeppen (1989). Kardoskút: a Fehér-tó mellett löszgyeppen (1989). Biharugra: Ugrai-rét (1996) sztyeppréten. Elek: Német-temető (1997). A Dél-Tiszántúlon ritka.
- 770.00 *Teucrium scordium* L. Szabadkígyós: Ménesjárás (1986). Gyomaendrőd: a Hármas-Körös menti kubikokban (1986). Biharugra: Ugrai-rét (1989). Kétegyháza: Hegyes (1992). Biharugra: Simató-hát (1996). Békéscsaba: Öntözött-rét (1996). Elek: Szik-mező (1997).
- 778.00 *Nepeta pannonica* L. Bélmegyer: Szilvási-erdő száraz erdősélen néhány tő (1988), Csikószíni-legelő, Fás-puszta 10–20 tő (1999). (KOVÁCS – MOLNÁR 1981) is csak Bélmegyerről említi.
- 779.00 *Nepeta cataria* L. Kétegyháza: Török-halom (1988). Csorvás: a vasúti töltés mellett, az *Adonis x hybrida* termőhelyén (1992). Pusztaföldvár: Kistatársánc (1996). Gyakoribb faj, száraz, kissé gyomosodó termőhelyeken fordul elő.
- 785.00 *Prunella laciniata* (L.) Nath. Battonya: Kistompapuszta (1989). Geszt: Szépapó-erdő nedves tisztásán (1996). Elek: Pap-rét (1997). Biharugra: Székelyháti-tábla (2000). löszpusztagyepeken, sztyeppréten. A Tiszántúlon ritka.
- 788.00 *Phlomis tuberosa* L. Battonya: Tompapuszta 200–500 tő, Pusztaföldvár: Nagytársánc 550 tő, ahol erőteljesen terjed a sánc mindkét oldalán (1985). Szeghalom: a Cigányéri-csatorna melletti gát oldalában 200–500 tő (1985). Csorvás: az orosházi műút jobb oldalán, 50–70 tő (1987). Ezt az állományt a következő évben sajnos kiszántották. Csorvás: az *Adonis x hybrida* termőhelyén, a dűlőúton 100–200 tő (1991). Kunágota: Katolikus-temető 20–30 tő, Szeghalom: Csíkér (Érmellék) 100–200 tő (1991). Csorvás: a vasúti töltés melletti gyeppen 20–30 tő (1996). Geszt: Csillaglaposi-legelő 200–300 tő. Biharugra: Simató-hát 200–300 tő, Mezőgyán: Eperjes 200–300 tő degradált löszgyeppen (1996). Mezőgyán: Kisgyantéi-gyep 100 tő (1996). Békéscsaba: Fűrjes, a csanádapácai út menti gyeppen 100 tő (1996). Elek: Pap-rét 8000–10000 tő (1997). Az eleki termőhelyén, fordul elő a legnagyobb számban a Dél-Tiszántúlon. Mezőkovácsháza: a Battonya felé vezető út mentén 20 tő (1998). KAPOCSI et al. (1998) adata: a Szarvas – szentesi út menti mezsgyén a Nádas-halmon egy-egy foltban, ill. Battonya-Mezőkovácsháza út menti mezsgyén három foltban.
- 790.00 *Galeopsis speciosa* Mill. Bélmegyer: szürkenyárasban (1988). Doboz: Szanazugi-erdő, Sebesfoki-erdő. A Holt-Körös mentén nedves nyiladékokban, erdőséleken száz-as nagyságrendben (1989).
- 798.00 *Lamium album* L. Szeghalom: Fok-köz (1987). Biharugra: Vaskapu-dűlő és a Komádi felé vezető műút mellett (1996). A Dél-Tiszántúlon nem gyakori faj.
- 803.00 *Betonica officinalis* L. Körösnagyharsány: Sovány-hát 100–200 tő (1989). Körösnagyharsány: Fényes-ér-hát 50–100 tő (1992). Biharugra: Székelyháti-tábla 50–100 tő (1996). Elek: Papi-domb-dűlő 500–1000 tő (1997). Biharugra: Szőr-rétje há-

- rom foltban 200 tő (1997), Béni-gát 500–1000 tő (2000) sztyeppréten. A Bihar-ugrai Tájvédelmi Körzet kivételével ritka fajnak számít.
- 807.00 *Stachys palustris* L.** Békéscsaba: Öntözött-rét, Battonya: Tompapuszta a Szárazér mellett (1985). Szabadkígyós: Ménesjárás, Kígyósi-legelő, Kétegyháza: Hegyes (1986). Szeghalom: a Holt-Sebes-Körös mentén és a Nagytúlakörös nádasában (1987). Békéscsaba: Csikószíni-legelő, Fás-puszta nádas, magassásos részleteiben (1988). A Hármaskörös menti kubikokban bőven (1989). Békésszentandrás: Furugy-zug (1996). Végegyháza: Száraz-ér (1996). Biharugra: Ugrai-rét, Simató-hát, Mályvás (1996). Geszt: Baglyas (1996). Geszt: Kisvátyon, a Toprongyos-Korhány csatorna melletti árkokban (1996). Geszt: Vátyon, Mezőgyán: Eperjes (1996) magassásosban. Geszt: Széppapó-erdő nedves tisztásán (1996). A megfelelő termőhelyeken máshol is megtalálható.
- 812.00 *Salvia aethiopsis* L.** Szeghalom: Csikér degradált, legeltetett löszgyepfoltokban erősen terjedőben 100–200 tő (1991). Biharugra: Fényeséri-tábla degradált sztyeppréten tömeges, 3000–5000 tő (1996). Biharugra: Székelyháti-tábla, Kánya-hát (1996). Csorvás: a vasúti töltés mellett az *Adonis x hybrida* termőhelyén néhány tő (1992). Elek: Ottlakai-szőlő-dűlő, a homokbánya melletti gyepben 20–30 tő (1997).
- 814.00 *Salvia nutans* L.** Pusztaföldvár: Nagytatársánc (1992) 58 polykormon. Kondoros: a szarvasi út melletti védett termőhelyén 91 polykormon (1992).
- 816.00 *Salvia pratensis* L.** Doboz: a Kettős-Körös gátján néhány tő (1981). Pusztaföldvár: Nagytatársánc (1982). Csorvás: a vasút menti védett gyepben (1989). Körösnagyharsány: Sovány-hát, Fényes-ér-hát (1989). Telekgerendás: Halom, kunhalom mellett néhány tő (1989). Tótkomlós: Öreg-temető (1991). Kardoskút: Fehér-tó Ficsér-dűlő, a tóparton néhány tő (1992). Bánkút: a Mezőhegyes-Kétegyháza vasúti töltés menti gyepben 2000–3000 tő (1993). Kőtegyán: Nagy-legelő 100–200 tő (1995). Békéscsaba: Felvégi-legelő (Repülőtér), néhány tő (1996). Békéscsaba: a Gyulai útról a dobozi útra vezető út melletti gyepben néhány tő (1996). Geszt: Csillaglaposi-legelő Iklód-puszta, Baglyas (1996). Biharugra: Fényeséri-tábla Székelyháti-tábla, Béni-gát Szőr-rétje tízezres nagyságrendben (1996). Zsadány: a Holt-Sebes-Körös mellett Örmény-zugban és a Szalontai-legelőn 200–1000 tő (1996). Békésszentandrás: Furugy-zug (1996). Elek: Papi-domb-dűlő ezres nagyságrendben (1997). Szabadkígyós: az Apáti-út és a Nagyerdő melletti gyepben 4–500 tő (1997). Békéscsaba: Szolga-erdő, Szilvási-erdő, Sarló-zug néhány tő (1999). A Dél-Tiszántúlon Biharugra, Geszt, Körösnagyharsány rétsztyepp részleteiben gyakori, máshol ritkán előforduló faj.
- 837.00 *Mentha longifolia* (L.) Nath. subsp. *breviformis*** Biharugra: Ugrai-rét, Szőr-rétje, árkokban, magassásosban bőven (1996).
- 840.00 *Mentha x dalmatica* Tausch** Biharugra: Szőr-rétje (1996).
- 842.00 *Mentha aquatica* L. var. *purpurea*** Biharugra: Nagy-szik árkokban, nedves réten bőven (1989). Békéscsaba: a Városi Parkerdőben, vizesárokban (1996). Biharugra: Fényes-éri-tábla, Simató-hát, Fertály, Ugrai-rét, Szőr-rétje, Mályvás, Székelyháti-tábla (1996) árkokban, magassásosban, mocsárréten bőven.
- 852.00 *Phytolacca alkekengi* L.** Battonya: Tompapuszta, az út szélén (1985). Szabadkígyós: Nagyerdő (1985). Békéscsaba: az Élővíz-csatorna mentén, Fácános-erdő, Pósteleki-erdő, Doboz: Gerla-Marói-erdő (1996). Mezőhegyes: ültetett erdőben (1999).

- 860.00 *Verbascum thapsus* L. Bélmegyer: Csikószíni-legelő és Fás-pusztá száraz, degradált pontjain bőven (1995). A Dél-Tiszántúlon ez a termőhelye ismert.
- 867.00 *Verbascum nigrum* L. Békéscsaba: Fácános-erdő, Pósteleki-erdő (1996). Biharugra: Ugrai-rét árkok mentén (1996).
- 870.00 *Kixxia elatine* (L.) Dum. Biharugra: Mályvás (1996). Szeghalom: Kistúlakörös (1985).
- 872.00 *Linaria genistifolia* (L.) Mill. Bánkút: a Mezőhegyes-Kétegyháza vasúti töltés menti gyeppen (1993). Kétsoprony: a békési út menti gyeppen (1995). Békéscsaba: Kismegyer (1995), a szarvasi út melletti gyeppen. Kondoros: a szarvasi út és a nagyszénási út menti gyeppen (1995).
- 874.00 *Linaria angustissima* (Lois.) Re. Kondoros: a *Salvia nutans* termőhelyén (1988–92). Gyomaendrőd: Fűzfás-zug, a gáton (1989). Békésszentandrás: a Hármaskörös gátján (1990). Mezőgyán: Eperjes (1992). Tótkomlós: a kaszaperi út menti gyeppen, az *Amygdalus nana* termőhelyén (1992). A Dél-Tiszántúlon ritka.
- 879.00 *Scrophularia scopolii* Hoppe Gyula: Mályvád (1998). A dobozi erdőkből először (BORBÁS 1881) jelezte. A közelmúltban Gyula: Mályvád, Gelvács, Sitka, Sarkad: Sarkadremetei-erdőkben erdei nyiladékok mentén, útszéleken került elő (BÖLÖNI et al. 2000). A Tiszántúl hazai részén csak a Körösök-vidékén ismert.
- 892.00 *Veronica officinalis* L. Biharugra: Ugrai-rét, Körösnagyharsány: Sovány-hát rétsztyeppben (1996). Az Alföldön igen ritka növény.
- 895.00 *Veronica austriaca* L. *subsp. austriaca* (F. W. Schmidt) Watel. Szabadkígyós: MÁV tanyák (1985). Körösnagyharsány: Fényes-ér-hát, sztyeppréten (1989). Gyula: Farkashalom (1995). Geszt: Csillaglaposi-legelő, Biharugra: Székelyhát-tábla, Béni-gát, Szőr-rétje rétsztyeppben (1996). Irodalmi adata: Kétegyháza, Újkígyós (KOVÁCS–MOLNÁR 1981). A Dél-Tiszántúlon ritka faj.
- 898.00 *Veronica longifolia* L. Doboz: Szanazug Faluhelyi-erdő, kissé száraz tölgyeserdő szélén (1989). Előfordulását a dobozi erdőkben (BORBÁS 1881), (SOÓ–MÁTHÉ 1938) jelezte. Újabb adata: Gyula, Mályvád és a Dénesmajortól Gelvács felé vezető út mentén (BÖLÖNI et al. 2000). A Dél-Tiszántúlon ritka.
- 900.00 *Veronica spicata* S. str. Békéscsaba: Pósteleki-erdő, Szabadkígyós: Makkoshát, Szeghalom: Fok-köz (1989) sziki magaskórósban, Zsadány: Vátyon-lapos, Biharugra: Szőr-rétje, Mályvás, Geszt: Begécs, Baglyas (1996). Szabadkígyós: Makkoshát (1992). Elek: Papi-domb-dűlő (1997). Bélmegyer: sziki magaskórósokban a Csikószíni-legelőn, és Fás-pusztán (1999).
- 901.00 *Veronica orchidea* Cr. Battonya: Tompapuszta (1985). Biharugra: Szőr-rétje, Zsadány: Ózed-alja (1989). Lökősháza: Turay-rét (1990). Körösladány: Dondorog (1992). Békéscsaba: Fácános-erdő (1996). Geszt: Baglyas, Begécs, Szőlős-keretek, Csillaglaposi-legelő (1996). Újszalonta: Wimer (Csordalegelő) (1996). Mezőgyán: Mályvás (1997). Bélmegyer: Erdészházi-tábla (1999). Löszpusztagyeppekben, sziki magaskórósokban, erdőssztyepp részletekben fordul elő.
- 915.00 *Digitalis lanata* Ehrh. A kétsopronyi homokbánya oldalában és a mellette levő löszgyeppen 8 tő (1995). Újabb adata: Békésszentandrás Furugy-zug 100–300 tő a hullámtérben, és a gát oldalán (KAPOCSI et al. 1998). Érdekes, hogy (FINTA 1994) Tiborszállásnál szintén gátoldalalon találta, hasonlóan a Békésszentandrás furugy-zugi termőhelyéhez.

- 918.00 *Melampyrum arvense* L. Mezőgyán: Mályvás csatornák mentén 100–200 tő (1997).
- 929.00 *Odontites vulgaris* Mönch Békéscsaba: Öntözött rét, Fényes, Szabadkígyós: Kígyósi-legelő, Makkoshát, Ménesjárás (1985). Kétegyháza: Hegyes (1986). Bélmegyer: Fás-pusztá, Erdészházi-tábla sziki magaskórósban (1989). Biharugra: Vaskapu-dűlő, Ugrai-rét (1996), nedves kaszálóréten bőven. Biharugra: Szőr-rétje, Geszt Baglyas, Körösnagyharsány: Sovány-hát sztyeppréten (1997). Elek: Otlakai-szőlő-dűlő, a homokbánya melletti gyeppen (1997).
- 933.00 *Rhinanthus rumelicus* Vel. Battonya: Tompapuszta ezres nagyságrendben (1985). Füzesgyarmat: Fácános, a Berettyó gátján 100–200 tő (1987). Körösnagyharsány: Fényes-ér-hát (1989). Kardoskút: Fehér-tó Ficsér-dűlő, a tóparton 50–100 tő (1992). Geszt: Csillaglapos, Iklód-pusztá (1996). Biharugra: Székelyháti-tábla, Mályvás, Béni-gát, Ugrai-rét, Szőr-rétje rétsztyeppben tízezres nagyságrendben (1996). Geszt: Baglyas, Kisvátyon nedves kaszálóréten (1996). Mezőgyán: Eperjes (1996) nedves kaszálón és sziki magaskórósban. Geszt: a Szépapó-erdő nedves tisztásán (1996). Békésszentandrás: Furugy-zug (1996) néhány tő. A Dél-Tiszántúlon a Biharugrai Tájvédelmi Körzet rétsztyepp élőhelyeinek kivételével ritkán fordul elő.
- 945.00 *Orobanche cernua* Loefl. p. p. *subsp. cumana* (Wallr.) Soó Békéscsaba: Nagyrét (1997). Kapás kultúrákban megtalálható adventív növény.
- 954.00 *Orobanche lutea* Baumg. Szabadkígyós: Ménesjárás, a békéscsabai út menti gyeppen (1991).
- 955.00 *Orobanche elatior* Sutton Battonya: Tompapuszta (1985). Békécsaba: a szabadkígyósi út menti gyeppen (1987). Kétsoprony: a szarvasi út menti gyeppen (1995). Löszgyepekben szórványosan fordul elő.
- 961.00 *Utricularia vulgaris* L. Szarvas: Halásztelek kubikokban ezres nagyságrendben (1985). Biharugra: Ugrai-rét (1996), Szőr-rétje (1997), állóvizekben, csatornáknál többezres nagyságrendben. Biharugra: Fényeséri-tábla nádasban 200–500 tő (2000).
- 968.00 *Plantago schwarzenbergiana* Schur Szabadkígyós: Makkoshát, Ménesjárás (1985–87). Szeghalom: Csikér (Ér-mellék) (1988). Bélmegyer: Fáspuszta és a Csikószíni-legelő szikes réten (1988). Gyula: Farkashalom (1995). Geszt: Csillaglaposi-legelő (1996). Biharugra: Vaskapu-dűlő, Simató-hát, Fertály, ürmöspusztán (1996). Geszt: Baglyas (1996). Mezőgyán: Eperjes (1996) sziki magaskórósban. Békécsaba: Fényes, Alvégi-legelő 1000–1500 tő ürmöspusztán (1996). Elek: Szik-mező (1997). Ürmöspuszták és ecsetpázsitosok határzónájában szórványos.
- 1033.00 *Myagrum perfoliatum* L. Szeghalom: Fok-köz (1987). Irodalmi adata: Vésztő, (KOVÁCS–MOLNÁR 1981). Gyomtársulásokban fordul elő.
- 1057.00 *Cardamine parviflora* L. Szeghalom: Csikér Kék-tó, magassásosban (1985). Bélmegyer: Szolga-erdő, a szürkenyáras melletti magassásosban többszáz tő (1986). Szabadkígyós: Makkoshát nedves szikes laposban (1988). Biharugra: Ugrai-rét, Mezőgyán: Eperjes magassásosban (1989). A Dél-Tiszántúlon szórványos.
- 1059.01 *Cardamine pratensis* L. *subsp. pratensis* Bélmegyer: a Szolga-erdő szürkenyárasa melletti mocsárreton (1986). Geszt: Kisvátyon nedves kaszálóréten (1996). Biharugra: Ugrai-rét (1996) a nemes nyáras vízállásos részén. Szeghalom: Fok-köz ültetett erdőben, nedves vízállásos részen ezres nagyságrendben (1988).
- 1059.04 *Cardamine pratensis* L. *subsp. matthioli* (Moretti) Arc. Geszt: Szépapó-erdő nedves tisztásán (1989). Gyula: Mályvád nedves laposokban, árkok mentén, nyiladé-

- kokban, tisztásokon 50–500-as foltokban (1992). Mezőgyán: Eperjesi-erdő nedves tisztásán (1996).
- 1065.00 *Barbarea vulgaris* R. Br. Biharugra: Ugrai-rét, Szőr-rétje (1987). Geszt: Szépapó-erdő tisztása (1989).
- 1070.02 *Arabis hirsuta* (L.) Scop. subsp. *sagittata* (Bert.) Rchb. Geszt: Csillaglaposilegelő (1996).
- 1079.00 *Rorippa x astylis* (Rchb.) Rchb. Szeghalom: Kistúlakörös, Fok-köz (1985). Gyomaendrőd: a Hármaskörös menti kubikokban bőven (1986). Doboz: a Sebesfoki-erdő nedves foltjaiban (1995).
- 1084.00 *Hesperis sylvestris* Cr. Doboz: Gerla-Marói-erdő, Sebesfoki-erdő, Szanazugi-erdő, Békéscsaba: Fácános-erdő (1989). Doboz: Madárfoki-erdő (1995). Bélmegyer: Szilvási-erdő északi szélén (1999), százas nagyságrendben. Nedves erdő-részletekben, nyiladékokban fordul elő. A Dél-Tiszántúlon ritka faj.
- 1085.00 *Erysimum cheiranthoides* L. Szeghalom: Fok-közi-erdő (1987). Doboz: Gerla-Marói-erdő nedves erdőszélén százas nagyságrendben (1989). Doboz: Szanazugi-erdő 20–30 tő (1989).
- 1104.00 *Camelina rumelica* Vel. Csanádapáca: temetőben (1986). Bélmegyer: Fás-pusztá (1987).
- 1119.00 *Viola alba* Bess. Békéscsaba: Fényes, akácosban (1986). Szabadkígyós: Makkoshát, Dajkakert (1987) Ménesjárás (1996). Elek: Ottlakai-szőlő-dűlő árok mentén (1997). SIMON (1992) Szeged és Debrecen környékéről adventív fajként jelzi. Az általam ismert termőhelyeken is ez utóbbi valószínű.
- 1121.00 *Viola ambigua* W. et K. Mezőhegyes: a tompapusztai vasút menti töltésen, és a battonya felé vezető út menti gyeppen (1986). Kunágota: a Katolikus-temetőben löszgyep maradványfoltban (1989). Csorvás: az *Adonis x hybrida* termőhelyén (1991). Tótkomlós: Öreg-temető (1991). Kondoros: a *Salvia nutans* termőhelyén (1992). Pusztaföldvár: Nagytatársánc (1992). Sarkadkeresztúr: Varsányhely (1993). Kétsoprony: a szarvasi út és a békési út menti gyeppen (1995). Kondoros: a szarvasi út menti gyeppen (1995). Békéscsaba: a Körgáton (1996). Elek: a lökösházi vasút menti gyeppen és a Német-temetőben (1997). Szabadkígyós: a kétegyházi vasút menti gyeppen (1997). Kaszaper: a Királyhegyesi-Száraz-ér mellett (1998). Battonya: Palotai-dűlő, a csanádpalotai dűlőút menti gyeppen (1999). A megfelelő termőhelyeken szórványosan fordul elő.
- 1122.00 *Viola hirta* L. Biharugra: Szőr-rétje és Nagy-szik sztyepprét részleteiben (1989). Csorvás: a vasúti töltés mellett az *Adonis x hybrida* termőhelyén (1992). Bánkút: a Mezőhegyes-kétegyházi vasúti töltés menti gyeppen (1993). Biharugra: Mályvás (1996) sztyepprét. Elek: Pap-rét (1997). Bélmegyer: erdőssztyepp részleteiben szórványos (1999).
- 1131.00 *Viola elatior* Fr. Geszt: Szépapó-erdő nedves tisztásán (1989). Biharugra: Ugrai-rét (1989). Szabadkígyós: Makkoshát Nagy-legelő, nedves sziken (1989). Battonya: Kistompapuszta (1991). Geszt: Kisvátyon nedves kaszálórét (1996). Mezőgyán: Eperjes (1996). Doboz, Fás, előfordulást említ (KOVÁCS–MOLNÁR 1981).
- 1135.00 *Elatine alsinistrum* L. Szeghalom: Csík-ér, Kék-tó (1991). Dévaványa: Kérsziget (1992).

- 1145.00 *Echinocystis lobata* (Michx) Torr. Gyomaendrőd: Templom-zug (1992). A Körösök menti ligeterdőkben bőven
- 1152.00 *Hypericum elegans* Stephan Tótkomlós: a kaszaperi út menti gyeppen (1992). Bánkút: a Mezőhegyes-Kétegyháza vasúti töltés menti gyeppen (1993). Kétsoprony: a Szarvasi út és a Békési út menti gyeppen (1995). Békéscsaba: a csabaszabadi út menti gyeppen (1996). Békéscsaba: a Fás-puszta és a Csikószíni-legelő sztyepprért feltjában (1997). Biharugra: a Székelyháti-tábla sztyepprértjén (2000). Lőszpusztagyeppek, sztyepprétek jó faja.
- 1166.00 *Campanula glomerata* L. Doboz: Faluhelyi-erdő az Ifjúsági Tábortól mögötti kocsányos tölgyes nyíltabb, szárazabb részén 80–100 tő (1991). A Fekete- és a Fehér-Körös menti erdőkben még több helyen előkerült (BÖLÖNI et al. 2000).
- 1171.00 *Campanula rapunculoides* L. Szeghalom: Fok-köz sziki magaskőrósban 7–10 tő (1988). Irodalmi adata: Szarvas, Anna-liget (MOLNÁR 1994).
- 1173.00 *Campanula bononiensis* L. Békéscsaba: a Szilvási-erdő szélén néhány tő, (1988). Az Alföldön szórványos, a Körösök mentén ritka.
- 1176.00 *Campanula rapunculus* L. Gyula: Mályvádi-erdő, a Körös felőli nedves erdőszélen 3–5 tő (1985). Békéscsaba: az Erdészházi-tábla sziki magaskőrósában néhány tő (1999). A Körösök mentén ritka faj.
- 1184.00 *Solidago canadensis* L. Békéscsaba: a dobozi-út menti árokban bőven (1985). Békéscsaba: a Pósteleki-erdő (1996) nemes nyárasában bőven.
- 1185.00 *Solidago virgaurea* L. Biharugra: a Zöldhalom-tó mellett (1991). Szarvas: Arborétum (1991). Bánkút: a Mezőhegyes-Kétegyháza vasúti töltés menti gyeppen (1993). Békéscsaba: Furugy-zug, Szarvas: Bika-zug (1996). Békéscsaba: Erzsébethely Téglagyári-gödrök (1996). Mindkét faj terjedőben.
- 1189.00 *Aster lynosiris* (L.) Bernh. Szeghalom: Fok-köz 3000–5000 tő (1989). Mezőgyán: Eperjes (1996), kiszáradó réten néhány tő. Szabadkígyós: Nagy-erdő tisztásán 5–10 tő (1997). Békéscsaba: 5000–10 000 tő, a Szolga-erdő Fás-puszta felé eső részén az utóbbi tíz évben fokozatosan terjed, az Erdészházi-táblán is bőven (1999). Sztyeppesebb kocsordosok szórványos faja. A Dél-Tiszántúlon Békéscsabán kívül ritka.
- 1191.02 *Aster sedifolius* W. et K. *subsp. canus* (W. et K.) Merxm Battonya: Tompapuszta (1985). Szabadkígyós: Ménesjárás (1986). Szeghalom: Fok-köz (1987) sziki magaskőrósban bőven. Geszt: Baglyas (1989). Doboz: Faluhelyi-erdő melletti tisztáson (1989). Körösladány: Dondorog (1992). Szabadkígyós: Makkoshát, Kígyósi-legelő (1992) sziki magaskőrósban. Kétegyháza: Hegyes (1992). Csabacsüd: Szórhalmi-legelő (1995). Gyula: Farkashalom (1995). Békéscsaba: Alvégi-legelő, Fényes (1996). Békéscsaba: Fácános-erdő, Pósteleki-erdő sziki magaskőrósban (1996). Geszt: Csillaglaposi-legelő (1996). Biharugra: Vaskapu-dűlő, Simató-hát Fertály (1996). Újszalonta: Wimer (Csordalegő) (1996). Mezőgyán: Eperjes (1996) sziki magaskőrósban. Biharugra: Mályvás (1996). Geszt: Vátyon-lapos (1996). Békéscsaba: a dobozi útról Békés felé, útszéli gyeppen (1996). Mezőgyán: Mályvás (1997). Elek: Szik-mező (1997). Békéscsaba: Fás-puszta, Csikószíni-legelő szikes réteken, és sziki magaskőrósokban gyakori faj (1999). A Dél-Tiszántúlon gyakori, élőhelyein ezres, tízezres nagyságrendben él.

- 1193.00 *Aster trifolium* L. subsp. *pannonicum* (Jack.) Soó Szabadkígyós: Ménesjárás, Makkoshát, Kígyósi-legelő (1986). Csorvás: a vasút menti védett gyeppen (1989). Szeghalom: Fok-köz (1989). Békéscsaba: Pósteleki-erdő, Fácános-erdő, Öntözött-rét (1996). Biharugra: Simató-hát (1996). Békéscsaba: Erzsébethely, Téglagyári-gödrök (1996). Bélmegyér: (1999) sziki magaskórásban.
- 1197.00 *Aster lanceolatus* Willd. Békéscsaba: Nagyrét, az Élővíz-csatorna menti árokban (1986). Tarhos: Vizesfás (1987) árokban. Békésszentandrás: Furugy-zug (1996). Békéscsaba: Pósteleki-erdő (1996) árkokban.
- 1212.00 *Imula helenium* L. Biharugra: Ugrai-rét (1996) két tő. Sarkad: a Remetei-erdő szélén, a dobozi út és a Gyuláról Sarkad felé vezető útkereszteződés melletti gyeppen egy tő (1998), amelyet a következő években már nem találtam. A Dél-Tiszántúlon ritka növény.
- 1215.02 *Imula salicina* L. subsp. *aspera* (Poir.) Jáv. Doboz: Sebesfoki-erdő, Gerla-Marói-erdő, Szanazugi-erdő (1989). Szeghalom: Fok-köz (1989). Békéscsaba: Pósteleki-erdő és a dobozi útról Békés felé vezető útszéli gyeppen (1996). Bélmegyér: többnyire szikes erdei réten a Szolga-erdőben, Csikószíni-legelőn, Erdészházi-táblában és a Parlagi-erdőben (1999). Nyiladékokban, szikes erdei réteken szórványos.
- 1218.00 *Imula germanica* L. Battonya: a Királyhegyesi-Száraz-ér melletti gáton (1985). Medgyesegyháza: a mezőkovácszázi út menti gyeppen, két foltban (1989). Csanádapáca: a tótkomlói út melletti gyeppen, a magyarbánhegyesi leágazás után, két foltban (1991). Elek: a lökösházi vasút melletti gyeppen 200–500 tő (1997). Kaszaper: Királyhegyesi-Száraz-ér közelében, dűlőút menti gyeppen 300–500 tő (1998). Mezőkovácsháza: a Battonya felé vezető útnál 300–500 tő (1998). Kétsoprony: a szarvasi út mentén 200–300 tő (1998). Battonya: Palotai-dűlő, a csanádpalotai dűlőút menti gyeppen egy foltban (1999). KOVÁCS–MOLNÁR (1981): Kondoros, Mezőhegyes, Bánhegyes, Kunágota, Dombegyháza, Battonya termőhelyeit sorolja fel.
- 1222.00 *Pulicaria dysenterica* (L.) Bernh. Szabadkígyós: Makkoshát, Békéscsaba: árokparton (1989). Biharugra: nedves út mentén (1991).
- 1228.00 *Iva xantifolia* Nutt. Békéscsaba: a Kőrgáton néhány tő (1990). Dél-tiszántúli előfordulást Mezőhegyes térségéből jelzi TERPÓ – POMONYI (1975).
- 1237.00 *Bidens cernua* L. Biharugra: az Erdei-tó melletti levezető csatornában (1990). Szeghalom: Fok-köz, a Holt-Sebes-Körösben (1992). Irodalmi adata: a Sebes-Körös-nél (BORBÁS 1880).
- 1247.00 *Achillea ochroleuca* Ehrh. Biharugra: Nagy-szik (1988). Geszt: Baglyas és a Szépapó-erdő tisztása (1989). Mezőgyán: Eperjes (1992). Sarkadkeresztúr: Varsányhely (1995). Geszt: Csillaglaposi-legelő (1996). Biharugra: Nagy-szik (1998). A keleti peremterületeket kivéve a Dél-Tiszántúlon ritka.
- 1248.00 *Achillea nobilis* L. subsp. *neilreichii* (Kern.) Vel. Körösladány: a Sebes-Körös duzzasztójánál 5–10 tő (1987).
- 1251.00 *Achillea asplenifolia* Vent. Békéscsaba: Fényes (1985). Szarvas: Arborétum (1990), néhány tő. Újabb adata: Szarvas, Káka (MOLNÁR 1994). A Dél-Tiszántúlon ritka.
- 1254.00 *Achillea pannonica* Scheele Battonya: Kistompapuszta (1991). Csorvás: a vasúti töltés mellett, az *Adonis* x *hybrida* termőhelyén (1992). Tótkomlós: a kaszaperi út menti gyeppen (1992). Bánkút: a Mezőhegyes-Kétegyháza vasúti töltés menti gyeppen (1993). Csabacsúd: Szórhalmi-legelő (1995). Békéscsaba: Fácános-erdő,

- Fürjes (1996). Biharugra: Simató-hát, Fertály, Ször-rétje, Mályvás, Béni-gát (1996) sztyeppréten. Békéscsaba: a Dobozi útról Békés felé vezető útszéli gyeppen (1996). Békéscsaba: Erzsébethely Téglagyári-gödrök, Alvégi-legelő (1996). Elek: Papi-domb-dűlő (1997). Békéscsaba: Fürjes, dűlőutak menti zöldsávban (1997). Lőszpusztagyepekben, sztyeppréteken szórványosan előfordul.
- 1260.01 *Chrysanthemum leucanthemum* L. s. str. subsp. *leucanthemum* Elek: a Téglagyár melletti réten többezer (1997).
- 1266.00 *Artemisia pontica* L. Dévaványa: Szilasok (1987). Szeghalom: Fok-köz (1988). Körösladány: Dondorog (1988). Szabadkígyós: Makkoshát (1990). Csorvás: a vasúti töltés mellett, az *Adonis x hybrida* termőhelyén (1992). Gyula: Gelvács (1998). Bélmegyer: erdőssztyepp részleteiben szórványos (1999).
- 1268.00 *Artemisia absinthium* L., Csorvás: a vasúti töltés mellett, az *Adonis x hybrida* termőhelyén (1992). Bánkút: a Mezőhegyes-Kétegyháza vasúti töltés menti gyeppen (1993). Csabacsúd: Szórhalmi-legelő út mentén (1995). Okány: a vasúti töltés mentén (1995). Békéscsaba: vasútvonalak mentén gyakori (1996). Elek: Ottlakai-szőlő-dűlő, a homokbánya melletti gyeppen (1997). Kaszaper: dűlőút menti gyeppen (1998). Nagyrészt degradált gyepekben fordul elő.
- 1293.00 *Senecio jacobaea* L. Battonya: Tompapuszta (1985). Békéscsaba: Nagy-rét, a dobozi-út menti gyeppen (1985). Bélmegyer: a Csikószíni-legelőn löszgyeppen néhány tő (1988). Csorvás: a vasút menti védett gyeppen (1989). Pusztaföldvár: Nagytatársánc (1991). Elek: Papi-domb-dűlő (1997). Kaszaper: Királyhegyesi-Száraz-ér mellett (1998). Battonya: Palotai-dűlő, a csanádpalotai dűlőút menti gyeppen (1999). Lőszpusztagyepekben nem gyakori faj.
- 1299.00 *Senecio doria* L. s. str. Battonya: Tompapuszta a Száraz-ér mellett (1985). Zsadány: Szalontai-legelő (1990). Pusztaföldvár: Nagytatársánc (1992). Bánkút: a Mezőhegyes-Kétegyháza vasúti töltés menti gyeppen (1993). Békéscsaba: Fényes, a gyulai vasút melletti gyeppen, és az Élővíz-csatorna gátján 100–200 tő, Fácános-erdő sziki magaskórásában 20–30 tő, Nagy-rét, a Dobozi útról Békés felé vezető út mentén 50–100 tő és a Csabaszabadi út menti gyeppen (1996). Geszt: Szépapó-erdő nedves tisztásán (1996). Végegyháza: a Királyhegyesi Száraz-ér mentén (1996). Csanádapáca: út menti löszgyeppen 50–100 tő (1996).
- 1302.00 *Echinops sphaerocephalus* L. Bélmegyer: a Felesderék-csatorna gátján (1988). Zsadány: Szalontai-legelő (1990). Zsadány: a Holt-Sebes-Körös mellett, Örményzugban (1996). Gyula: Farkashalom, Elek: Nagy-szík, gáton (1995). Békéscsaba: Felvégi-legelő, egy mesterséges dombon (1997).
- 1307.00 *Carlina vulgaris* L. Körösladány: Dondorog, erdőszélen (1996). Békéscsaba: Erzsébet-hely, Téglagyári gödrök (1996). Bélmegyer: Fás-puszta (1997). MOLNÁR (1994) Szarvasról, a Hármaskörös gátjáról jelezte.
- 1320.00 *Cirsium eriophorum* (L.) Scop. Battonya: Tompapuszta (1985). Kétegyháza: Hegyes (1986). Geszt: Kisvályon, Zsadány: Szalontai-legelő (1989). Mezőgyán: Eperjes (1989). Kőtegyán: Nagy-legelő (1995). Gyula: Farkashalom (1995). Kétsoprony: a békési út melletti gyeppen (1995). Békéscsaba: Alvégi-legelő (1996). Elek: Szik-mező (1997). Pusztaföldvár: Kistatársánc (1996). Bélmegyer: Fás-puszta és a Csikószíni-legelő szárazabb löszpusztagyep részleteiben (1999).

- 1321.00 *Cirsium furiens* Gr. et Sch. Biharugra: Szőr-rétje 5–10 tő (1997). Biharugra: Béni-gát 5–10 tő (2000) sztyeppréten. KAPOCSI et al. (1998) a biharugrai védett területről közöl még néhány előfordulási adatot: Geszt: Csillaglaposi-legelő 5 tő, Mezőgyán: Eperjes Kis-Makkos nevű határrészben 50–60 tő. Pusztulóban levő pannon kelet-kárpáti, védett bennszülött faj. Aktuális adata a Tiszántúlról: Debrecen (MOLNÁR 1997).
- 1323.00 *Cirsium brachycephalum* Jur. Békéscsaba: Alvégi-legelő (1985). Szabadkígyós: Makkos-hát, Kígyósi-legelő, Apáti-pusztá (1985). Bélmegyer: Csikószíni-legelőn magassásosban 10–20 tő (1986). Szeghalom: Nagytúlakörös Várhely (1987–89). Geszt: Vátyon (1989). Kétegyháza: Hegyes (1992). Sarkadkeresztúr: Varsányhely (1993). Szabadkígyós: Ménesjárás, a Kápolnás-ér melletti magassásosban (1995). Biharugra: Vaskapu-dűlő, Simató-hát, Fertály, Ugri-rét, Nagy- és Kis-Zsombékos, Szőr-rétje magassásosban (1996–97). Elek: Szik-mező (1997). Biharugra: Székelyháti-tábla, Béni-gát magassásosban (2000). A Dél-Tiszántúlon a megfelelő élőhelyeken gyakori.
- 1325.00 *Cirsium canum* (L.) All. Geszt: Baglyas (1989). Békés: Dán-fok (1990) néhány tő. Biharugra: Vaskapu-dűlő, Mályvás, Ugri-rét, Szőr-rétje, Székelyháti-tábla, Béni-gát, – magassásréten tízezres nagyságrendben (1996–2000). A Dél-Tiszántúlon Biharugrán, Geszten gyakori, egyébként ritka növény.
- 1332.00 *Serratula tinctoria* L. Battonya: Tompapuszta (1985). Szeghalom: Fok-köz (1986). Geszt: Szőlős-tertek, Baglyas, Kisvátyon (1989). Körösnagyharsány: Sovány-hát (1989). Biharugra: a Zöldhalom-tó melletti réten (1991). Gyula: Aratólapos (1995). Békéscsaba: Fácános-erdő (1996). Mezőgyán: Eperjes, Biharugra: Vaskapu-dűlő, Ugri-rét, Mályvás, Geszt: Széppapó-erdő nedves tisztásán magassásréten, sziki magaskórósokban (1996). Szabadkígyós: Makkoshát, Szabadkapuszta (1992–96). Bélmegyer: sziki magaskórós tisztásokon, magassásos, és nedves szikes foltokban a Csikószíni-legelőn, Fás-pusztán és az Erdészházi-táblában bőven (1999). Biharugra: Székelyháti-tábla, Béni-gát (2000). Nedves, szikesedő réteken, tisztásokon előforduló faj.
- 1337.00 *Centaurea cyanus* L. Az előző néhány évtizedben egy-egy elhagyott tanya körül, szántóföldek szélén alig lehetett látni. 1992-ben Mezőtúr és Szeghalom környékén, de valószínű máshol is, az elmaradt gyomirtás miatt a parlagon hagyott szántóföldeken tömeges volt a szarkaláb és a pipacs mellett. Békésszentandrás: Furugy-zug szántóföldön bőven (1996).
- 1341.00 *Centaurea scabiosa* L. s. str. Battonya: Tompapuszta (1985). Mezőhegyes: a battonyai út menti gyeppen (1986). Tótkomlós: Öreg-temető (1991). Gyomaendrőd: Német-zug gáton (1992), máshol is a Körösök menti gátakon gyakran előfordul. Csorvás: a vasúti töltés mellett, az *Adonis x hybrida* termőhelyén (1992). Pusztaföldvár: Nagytatársánc (1992). Kondoros: a szarvasi út menti gyeppen (1995). Békéscsaba: a Körgáton, és Fürjesen dűlőutak menti löszgyep maradványokban (1996). Békésszentandrás: Furugy-zug (1996). Battonya: Palotai-dűlő, a csanádpalotai dűlőút menti gyeppen (1999). Elek: Papi-domb dűlő (1997). Kaszaper: a Királyhegyesi-Száraz-ér mellett (1998). Bélmegyer: Fás-pusztá löszpusztagyeppen (1999). Biharugra: Székelyháti-tábla, sztyeppréten (2000). A Dél-Tiszántúlon szórványos.

- 1343.00 *Centaurea spinulosa* Roch. Bélmegyer: a Parlagi-erdő tisztásán (1999).
- 1347.00 *Centaurea micranthos* S. G. Gmel. Kétegyháza: Török-halom, Hegyes, (1988). Békés: Dánfok (1993).
- 1352.02 *Centurea macroptilon* Borb. subsp. *oxylepis* (W. et. Gr.) Soó Békéscsaba: Nagy-rét (1991). Szabadkígyós: Makkoshát (1989). Körösnagyharsány: Soványhát (1989). Geszt: Csillaglaposi-legelő (1996). Nedvesebb réteken szórványosan fordul elő.
- 1357.00 *Carthamus lanatus* L. Csorvás: a vasúti töltés mellett, az *Adonis x hybrida* termőhelyén (1985). Szeghalom: Csíkér (Érmellék) gátakon, rontott gyeppen (1991). Gyula: Farkashalom, a gáton (1995). Békésszentandrás: Furugy-zug (1996). Elek: Szík-mező legelőn (1997).
- 1365.00 *Leontodon hispidus* L. Geszt: Baglyas (1989). Körösnagyharsány: Soványhát (1989). Battonya: Tompapuszta (1991). Csorvás: a vasúti töltés mellett, az *Adonis x hybrida* termőhelyén (1992). Bánkút: a Mezőhegyes-Kétegyháza vasúti töltés menti gyeppen (1993). Dévaványa: Szilasok, Kiri-tó köze (1993). Geszt: Csillaglaposi-legelő (1996). Biharugra: Mályvás, Simató-hát, Fertály, Ugrai-rét, Szőrétje (1996). Elek: Papi-domb dülő (1997). Féliszáraz gyepekben szórványos.
- 1370.00 *Tragopogon orientalis* L. Pusztaföldvár: Nagytatársánc (1987). Körösladány: a Körös menti gátoldalon (1987). Biharugra: Fényeséri-tábla, Székelyhádi-tábla rétsztyeppben, Geszt: Baglyas, Biharugra: Szőr-rétje (1996–97).
- 1377.00 *Podospermum laciniatum* (L.) DC Biharugra: Nagy-szik, Szőr-rétje, Ugrai-rét (1989). Elek: Szík-mező (1997). Sztyeppréteken ritkán előforduló faj.
- 1378.00 *Condrilla juncea* L. Bánkút: a Mezőhegyes-Kétegyháza vasúti töltés menti gyeppen (1993). Kétsoprony: a homokbánya oldalában (1995). Elek: Otlakaiszülő-dülő, a homokbánya melletti gyeppen (1997).
- 1380.00 *Taraxacum bessarabicum* (Hornem.) Hand.-Mazza Biharugra: Fényeséri-tábla (1996). (KOVÁCS–MOLNÁR 1981) adatai: Békéscsaba, Kétegyháza, Újkígyós, Gyula, Orosháza, Szarvas. Homok - alapkőzetű réteken, legelőkön szórványosan fordul elő.
- 1385.00 *Mycelis muralis* (L.) Dum. Füzesgyarmat: Hosszú-erdő (1995). Az Alföldön nem gyakori faj.
- 1390.00 *Lactuca serriola* L. Gyomaendrőd: Fűzfás-zug (1989). Aktuális adata: Szarvas Erzsébet-liget (MOLNÁR 1994).
- 1407.99 *Hieracium hoppeanum* Schult. agg. Békéscsaba: a Körgáton 50–100 tő (1990). Kétsoprony: a sarvasi út menti gyeppen (1995). Geszt: Csillaglaposi-legelő 500–1000 tő (1996). Biharugra: Székelyhádi-tábla rétsztyeppben 300–500 tő (1996). Békésszentandrás: Furugy-zug (1996). Bolygatott és háborítatlan sztyeppréteken fordul elő, a Dél-Tiszántúlon ritka.
- 1408.99 *Hieracium pilosella* L. agg. Battonya: Tompapuszta (1985). Szeghalom: Fok-köz (1987). Szeghalom: Fok-köz (1989). Szarvas: Arborétum (1990). Szeghalom: Csíkér (Érmellék) (1991).
- 1410.00 *Hieracium caespitosum* Dum. agg. Szeghalom: Fok-köz (1987) nedves réten. Geszt: Csillaglaposi-legelő (1996). Az Alföldön ritka.
- 1412.00 *Hieracium auriculoides* Láng agg. Geszt: Csillaglaposi-legelő (1996).
- 1414.00 *Hieracium piloselloides* Vill. agg. Körösladány: Dondorog, Szabadkígyós: Makkoshát (1992). Csabacsüd: Szórhalmi-legelő (1995). Sarkadkeresztúr: Varsányhely

- (1995). Fűzesgyarmat: Hosszú-erdő (1995) erdei tisztáson és a Berettyó gáton. Geszt: Csillaglaposi-legelő, Mezőgyán: Eperjes (1996). Békéscsaba: Erzsébethely a Téglagyári-gödrök mellett (1996). Elek: a Téglagyár melletti réten és a Papi-domb dűlőn (1997). Bélmegyer: a Csikószíni-legelőn és az Erdésházi-táblában (1999). Sziki magaskórósban és száraz gyepekben fordul elő.
- 1431.00 *Thesium linophyllum* L. Biharugra: Mályvás (1996). Battonya: Palotai-dűlő, a csanádpalotai dűlőút menti löszgyepben (1999). Irodalmi adata: Csabacsúdhöz közeli legelőn löszpusztagyepben (MOLNÁR 1994). A Dél-Tiszántúlon ritka.
- 1432.00 *Thesium arvense* Horvatovszky Szabadkígyós: Ménesjárás (1986). Doboz: a Gerla-Marói-erdőnél, a Kettős-Körös gátján (1990). Biharugra: Szőr-rétje, Székelyháti-tábla rétsztyeppben (1996).
- 1434.00 *Phytolacca americana* L. Szarvas: Arborétum (1991). Gyomaendrőd: Templomzug (1992) a Hármás-Körös menti kubikokban terjedőben, veszélyes gyom lehet!
- 1438.00 *Agrostemma githago* L. Békéscsaba: Kis-Megyer felhagyott temetőben (1985). Egyetlen aktuális adata: Szarvas, a csabai út mellett (MOLNÁR 1994). Mint a Tiszántúlon máshol is, a kemikáliák alkalmazása miatt eltűnt.
- 1440.00 *Lychnis coronaria* (L.) Desr. Körösladány: a Hármás-Körös duzzasztó gátján 5–10 tő (1987). A Dél-Tiszántúlon csak itt láttam, több mint valószínű, hogy a szomszédos romániai részéről kerülhetett ide.
- 1447.10 *Silene nutans* L. Mezőgyán: Eperjes 200–300 tő (1992). A Körösök vidékén csak itt fordul elő.
- 1462.00 *Gypsophila paniculata* L. Szeghalom: Csikér (Érmellék) (1991). Mezőgyán: Eperjes (1992). A Dél-Tiszántúlon ritka.
- 1472.10 *Dianthus armeria* L. Szeghalom: Fok-köz (1987). Bélmegyer: erdőszéleken, tisztásokon fordul elő. Nem gyakori faj.
- 1474.00 *Dianthus giganteiformis* Borb. Battonya: Tompapuszta (1985). Fűzesgyarmat: a Berettyó-gáton (1985). Bélmegyer: Erdésházi-tábla, Csikószíni-legelő néhány tő (1999). A Dél-Tiszántúlon ritka.
- 1474.00 *Dianthus pontederæ* Kern. Battonya: Tompapuszta (1985). Fűzesgyarmat: Fácános, a Berettyó gátján (1987). Szeghalom: Csikér (Érmellék) (1991). Körösladány: Dondorog (1992) szikes erdei réten. Bélmegyer: a Csikószíni-legelő és Fás-puszta erdőssztyepp foltjaiban nem gyakran előforduló faj (1999).
- 1479.00 *Stellaria holostea* L. Békéscsaba: Fácános-erdő (1989). Bánkút: erdőszélen, nedves árokban (1993). Gyula: Mályvád, Bányarét közelében. Békéscsaba: az Élővíz-csatorna melletti, nedves szürkenyáras erdőrészletében (1996).
- 1559.00 *Kochia laniflora* (S. G. Gmel.) Borb. Szabadkígyós: MÁV tanyák (1985). A Tiszántúlon ritka.
- 1600.00 *Rumex pseudonatronatus* Borb. A Bélmegyeri Természetvédelmi Terület florisztikai különlegessége. A sziki tölgyesek tisztásain 400–500 töve él. (1999).
- 1636.00 *Parietaria officinalis* L. Doboz: a Gerla-Marói-erdőben (1989) nedves nyiladéokban 30–50 tő. A Dél-Tiszántúlon ritka.
- 1628.00 *Reynoutria japonica* Houtt. Szarvas: Arborétum (1991). Biharugra: Nagy-Csikító, és Zöldhalom-tó közötti égeresben (1998). Békéscsaba: az Élővíz-csatorna mellett (2000). Terjedőben levő adventív növény.

- 1640.00 *Ulmus glabra* Huds. Újszalonta: Wimer (Csordalegelő) (1996). Biharugra: Mályvás (1996). Geszt: Szépapó-erdő (1997). Békéscsaba: Hajlási-erdő (1998). Békéscsaba: Fás-pusztá, a sziki tölgyes részletekben szórványos (1999). Biharugra: Székelyháti-tábla, Béni-gát (2000).
- 1642.00 *Carpinus betulus* L. Békéscsaba: Fácános-erdő, Pósteleki-erdő, Doboz: Gerla-Marói-erdő, Szanazugi-erdő (1989, 1998). A Fekete- és a Fehér-Körös menti erdők szinte minden tömbjében előkerült (BÖLÖNI et al. 2000).
- 1647.00 *Alnus glutinosa* (L.) Gaertn. Biharugra: Ugrai-rét, ültetett égeres (1996). Biharugra: a Zöldhalom-tó és a Nagy-Csiki-tó közötti háromszögben a tavak felől gáttakkal körülhatárolt nedves, vízállásos részen egy, a helyiek szerint nem ültetett égeres található (1998). A Sebes-Körös Sárrétjében az éger előfordulását (BORBÁS 1880) jelzi, a Zöldhalom-tó melletti égeres "ösisége" azonban nem bizonyítható.
- 1665.00 *Salix fragilis* L. Biharugra: Ugrai-rét (1989).
- 1668.00 *Salix caprea* L. Sarkadkeresztúr: Varsányhely (1995). Békéscsaba: a Felvéglegelő árokában (1996). Biharugra: Ugrai-rét, Mezőgyán: Eperjes (1996) kiszáradó magassásrétben. Békéscsaba: Hajlás-erdő (1998) árok szélén. Az Alföldön ritka.
- 1670.00 *Salix cinerea* L. Biharugra: az Erdei-tó melletti levezető csatornában (1990). Biharugra: Ugrai-rét (1996). Békésszentandrás: Furugy-zug (1996). Szabadkígyós: az Apáti út és a Nagy-erdő melletti árokban (1997). Biharugra a Székelyháti-tábla kiszáradó magassásosában, árok szélén (2000). A lecsapolások után a Dél-Tiszántúlon erősen megritkult.
- 1679.00 *Sagittaria sagittifolia* L. Gyomaendrőd: Templom-zug, Peresi-holtág, Szarvas: Halásztelek (1985), a Hármaskörös menti kubikokban bőven. Vésztő: a Mágordombnál és Szeghalom: Fok-köznél a Holt-Sebes-Körösben (1992).
- 1683.00 *Stratoides aloides* L. Biharugra: Ugrai-rét, a csatornában, halastavakban bőven (1996). Ritkulóban levő mocsári növény. A Körösök vidékén csak itt él. Irodalmi adata: Vésztő, Iráz- és Kót-pusztá (BORBÁS 1880).
- 1684.00 *Hydrocharis morsus-ranae* L. Gyomaendrőd: Templom-zug, Peresi-holtág, Szarvas: Szarvasi-Holt-Körös és Halásztelek (1985). A Hármaskörös menti kubikokban bőven. Szeghalom: Fok-köz és Vésztő: a Holt-Sebes-Körösben (1988–92). Biharugra: Simató-hát, Fertály, Ugrai-rét, Szőr-rétje nádasokban, tavakban, magassásosban, vízlevezető árokban (1996–97).
- 1702.00 *Zannichellia palustris* L. Békéscsaba: az Élővíz-csatornában (1985–92). Irodalmi adata: Szarvas Hármaskörös (MOLNÁR 1994).
- 1703.00 *Najas marina* L. Szarvas: a Szarvasi-Holt-Körösben (1991).
- 1710.00 *Colchicum autumnale* L. Szabadkígyós: a Kígyósi-legelőn remiz szélén, néhány tő (1985). Doboz: Gerlai-Marói-erdő, ritkás tölgyesben (106A) 300–500 tő, Sarkad: Sarkad-Remetei-erdő (1988–98). Körösnagyharsány: Sovány-hát, 200–300 tő (1989). Körösnagyharsány: Fényes-ér-hát (1992), a Bottyán-csatorna melletti sztyeppréten 400–500 tő. Biharugra: Vaskapu-dűlő, a határsávban 50–100 tő, Geszt: Baglyas 200–300 tő, Biharugra: Ugrai-rét, a nemes nyáras vízállásos részén 300–400 tő (1996). Békéscsaba: Vadasmegyér 200–300 tő (1996). Biharugra: Székelyháti-tábla, Béni-gát, rétsztyeppben 300–500 tő (2000). A Dél-Tiszántúlon a biharugrai térség kivételével ritkán előforduló faj.

- 1720.00 *Gagea lutea* (L.) Ker.-Gawl. Szarvas: Arborétum (1992). Doboz: Faluhelyi-erdő, Sarkad: Sarkad-Remetei-erdő, Gyula: Gyulavári-erdő, Sitka 50–500 tő ritkás, keményfás ligeterdőben (1989).
- 1721.00 *Gagea pusilla* (F. W. Schmidt.) R. et Sch. Csorvás: a dülőlutak mentén (1991). Békéscsaba: Alvégi-legelő (1996), Széchenyi-liget (1986), Kismegyer Fürjes, a dülőlút melletti gyepben (1996). Pusztaföldvár: Kistatársánc (1996). Elek: Papi-domb dülő (1997). Kondoros: a *Salvia nutans* termőhelyén (1997).
- 1724.00 *Allium atropurpureum* W. et K. Szarvas: Arborétum (1991). Békéscsaba: Kismegyer (1995), a szarvasi út melletti gyepben. Újszalonta: Palló-dülő (1995). Békésszentandrás: Furugy-zug, Gödény-halom (1996). Mezőberény: Nagy-zug gáton (1996). Szabadkígyós: Makkoshát (1997). A Tiszántúlon ritka, löszgyepekben előforduló faj.
- 1725.00 *Allium angulosum* L. Gyomaendrőd: Német-zug, Szarvas: Halásztelek (1985–1991). A Hármaskörös hullámterében és a gáton, néhány helyen tízezres nagyságrendben.
- 1746.00 *Ornithogalum pyramidale* L. Békéscsaba: Fényes (1985). Battonya: Tompapuszta (1985). Szabadkígyós: MÁV tanyák, Ménesjárás (1986). Kunágota: a Katolikus-temetőben löszgyep maradványfoltban (1989). Tótkomlós: Öreg-temető (1991) és a kaszaperi út menti gyepben. Békéscsaba: a Szarvasi út menti gyepben, mindenhol bőven (1992). Szeghalom: Csikér (1992). Békés: Dán-fok, ritkás ültetett erdőben, árkokban, gáton (1993). Csorvás: a vasúti töltés mellett, az *Adonis x hybrida* termőhelyén (1992). Csabacsüd: Szórhalmi-legelő (1995). Kétsoprony: utak mentén bőven (1995). Békésszentandrás: Furugy-zug (1996). Szabadkígyós: a kétegyházi vasút menti gyepben, a Nagy-legelő löszfoltjaiban (1997). Elek: Papi-domb dülő (1997). Kaszaper: Királyhegyesi-Száraz-ér mellett, Mezőkovácsháza: út széli gyepben, Mezőgyán: Mályvás (1998). Bélmegyer: Fás-pusztán, löszpusztagyep foltokban (1999). Biharugra: Székelyháti-tábla, sztyeppreten néhány tő (2000).
- 1754.00 *Muscari racemosum* (L.) Mill. Csorvás: a vasút menti védett gyepben (1989). Szabadkígyós: Makkoshát, löszgyepben (1992).
- 1763.00 *Polygonatum multiflorum* (L.) All. Szarvas: Arborétum, néhány tő (1992). Irodalmi adata: Szarvas, Anna-liget (KAPOCSI et al. 1998).
- 1764.00 *Convallaria majalis* L. Szarvas: az Arborétumban, a bejárat melletti öreg kocsányos tölgyek alatt, ligeterdő maradványban (1992). Gyula: Sitka-erdő, 200–500 tő (1996). Doboz: Gerla-Marói-erdő (39B) 200–300tő, (39E) 300 tő, (40C) 200–300 tő, (40G) 500 tő (1998). Üde erdőrészekben szórványosan megjelenő faj, egykor gyakoribb lehetett.
- 1769.00 *Sternbergia colchiciflora* W. et K. Szabadkígyós: Kígyósi-legelő (a vadlesnél) egy tő (1997). Kaszaper: a Királyhegyesi-Száraz-ér mellett, 50–100 tő (1998).
- 1784.00 *Iris spuria* L. Szabadkígyós: Makkoshát, 200–300 tő, Szabadka-puszta, 10–20 tő (1985), Ménesjárás 15 tő (1986). Biharugra: a Zöldhalom-tó melletti réten, néhány tő (1991). Biharugra: Simató-hát, Fertály, 200–300 tő (1992). Zsadány: a Vátyonlaposi erdőszélen, 10–20 tő (1992). Biharugra: Vaskapu-dülő, Mályvás, magasásréten, sziki magaskórósban, 5000–10 000 tő (1996). Biharugra: Csárda-dülő, Székelyháti-tábla rétsztyeppben 10–20 tő (1996). Újszalonta: Wimer (Csordalegelő), 3000–5000 tő (1996). Geszt: Baglyas, 100–200 tő, Mezőgyán: Eperjes, szí-

- ki magaskórósban, 500–1000 tő (1996). Bélmegyer: Erdészházi-tábla, Csikószíni-legelő, Parlagi-erdő sziki magaskórósban 5000–10 000 tő (1999). Biharugra: Béni-gát, 200–500 tő sztyepprép nedves szélén (2000). (KAPOCS et al. 1998) adatai a következők: Gyula: Kutyahelyi-erdő tisztásán 500 tő, Mezőgyán: a Köleséri-csatorna mentén 100–150 tő és Újszalonta: a Csorda-legelőn. A Dél-Tiszántúlon nedves szikes laposokban, sziki magaskórósokban szórványosan előforduló faj.
- 1787.00 *Juncus bufonius* L. Biharugra: Simató-hát, Fertály magassásosban (1996).
- 1792.00 *Juncus tenuis* Will. Gyomaendrőd: Fűzfás-zug mocsársátréten (1989). Biharugra: Szőr-rét nedves réten (1996).
- 1793.00 *Juncus inflexus* L. Geszt: Baglyas (1989). Zsadány: Szalontai-legelő (1990). Szeghalom: Csík-ér Kék-tó magassásosban (1991). Békés: Dán-fok árokban (1993). Újszalonta: Palló-dűlő árokban (1995). Füzesgyarmat: Hosszú-erdő tisztásán, magassásosban (1995). Biharugra: Mályvás (1996). Biharugra: Szőr-rétje, Ugrai-rét lefolyástalan tavakban állományalkotó (1997). Biharugra: Székelyháti-tábla, magassásréten (2000).
- 1795.00 *Juncus effusus* L. Békéscsaba: Fényes, árokban (1985). Szeghalom: Csík-ér, Kistulakörös (1991). Szeghalom: Fok-köz (1992) magassásosban, Sarkadkeresztúr: Varsányhely kiszáradó magassásosban állományalkotó (1993). Biharugra: Simató-hát, Fertály magassásosban (1996). Biharugra: Mályvás (1996). Elek: Szikmező (1997). Bélmegyer: Csikószíni-legelő, Fás-pusztá kiszáradó magassásréten (1999). Biharugra: Székelyháti-tábla magassásréten (2000).
- 1801.00 *Juncus alpinus* Vill. Békéscsaba: Borjú-rét, gát menti nedves réten (1985).
- 1802.00 *Juncus articulatus* L. Biharugra: Nagy-szik (1989), Biharugra: Simató-hát (1996).
- 1806.00 *Luzula campestris* (L.) Lam. et DC. Geszt: a Szépapó-erdő tisztásán (1989). Körösnagyharsány: Fényes-ér-hát (1992). Geszt: Csillaglaposi-legelő, Iklód-pusztá (1996). Biharugra: Székelyháti-tábla, Szőr-rétje (1996), Béni-gát (2000).
- 1811.00 *Cephalanthera damasonium* (Mill.) Druce Füzesgyarmat: Hosszú-erdő 30–50 tő (1987). Békéscsaba: Fácános-erdő néhány tő (1991). Újabb adata (BÖLÖNI et al. 2000): Békéscsaba: Pósteleki-erdő, Gyula: Szombatkereki-erdő, Sarkad: Sarkadremetei-erdő. Az Alföldön ritka faj,
- 1812.00 *Cephalanthera longifolia* (Huds.) Fritsch Füzesgyarmat: Hosszú-erdő 200–300 tő (1987). Békéscsaba: Pósteleki-erdő 3–10 tő (1996). Doboz: Gerla-Marói-erdő (39E) 2tő, (119A) 20 tő (1989–98). KAPOCS et al. (1998) irodalmi adata: Mezőgyán: Bogyó-tölgyes, Buzgány-erdő és Sarkadkeresztúr: Hosszú-erdő. BÖLÖNI et al. (2000) a dobozi, gyulai erdőkből még jónéhány újabban előkerült előfordulást jelez. Az Alföldön – a Kisalföld és az Észak-Alföld kivételével – ritkán előforduló faj.
- 1819.00 *Listera ovata* (L.) R. Br. Füzesgyarmat: Hosszú-erdő 50–60 tő (1988). Irodalmi adata: Szarvas: a Szarvasi-Holt-Körös melletti ligeterdőben (MOLNÁR 1979).
- 1827.00 *Platanthera bifolia* (L.) Rich. Doboz: Szanazugi-erdő két tő, Gerla-Marói-erdő (39 B, 39C, 40A, 40B, 40C, 41C, 41E) 50–70 tő (1989–1998). A Fekete- és Fehér-Körös menti erdők felmérése során üdébb erdőrészekből meglehetősen sok helyről előkerült (BÖLÖNI et al. 2000). A Nagy-Alföld belső területeiről hiányzó és a peremterületein is ritka faj.

- 1836.00 *Orchis morio* L. Geszt: Csillaglaposi-legelő 3000–5000 tő (1991). Biharugra: Kánya-hát 100 tő (1996), Szőr-rétje (1988) 7 tő. Irodalmi adata: Mezőgyán: Csobán-szik 100–150 tő (KAPOCSI et. al. 1998). A Dél-Tiszántúlon ritka.
- 1845.00 *Orchis laxiflora* Lam. Szeghalom: Fok-köz, a Holt-Sebes-Körös mellett a Cifrahídnál néhány tő (1987). Geszt: Kisvályon (1989), a Toprongyos-Korhány csatorna melletti nedves réten néhány tő (1989). Biharugra: Ugrai-rét (1991) a nemes nyáras vízállásos részén és a mellette levő magassásréten 400–500 tő (1991). Elek: a Gyula – Kispél -Eleki csatornában néhány tő (1997).
- 1848.00 *Dactylorhiza incarnata* (L.) Soó Biharugra: Ugrai-rét (1991), a nemes nyáras vízállásos részén, és a mellette levő magassásréten 100–200 tő.
- 1902.00 *Carex divulsa* Huds. Doboz: Sebesfoki-erdő, Gerla-Marói-erdő, Szanazugi-erdő, keményfa ligeterdőben (1989). Biharugra: Fényeséri-tábla, Székelyhāti-tábla, Szőr-rétje, Ugrai-rét, Mályvás, Geszt: Baglyas, rétsztyepp jellegű részeken (1996).
- 1904.00 *Carex brizoides* L. Geszt: Szépapó-erdő tisztásán (1989), ligeterdő jellegű állományban. Gyula: Mályvád, ligeterdő jellegű állományában (BÖLÖNI et al. 2000). A Dél-Tiszántúlon ez a két előfordulás ismert.
- 1906.00 *Carex disticha* Huds. Biharugra: Simató-hát Fertály magassásosban állományalkotó (1996). A magassásosok ritka növénye.
- 1921.00 *Carex tomentosa* L. Biharugra: Ugrai-rét, Szőr-rétje (1997). Geszt: Baglyas magassásosban, rétsztyeppben bőven (1996). Geszt: Szépapó-erdő nedves tisztásán (1996). Biharugra: Béni-gát nedves réten (2000).
- 1940.00 *Carex distans* L. Békéscsaba: Borjú-rét, nedves réten (1985). Biharugra: Ugrai-rét (1989), Simató-hát Fertály (1996), Mezőgyán: Eperjes magassásosban állományalkotó (1992–96).
- 1947.00 *Carex pseudocyperus* L. Biharugra: Simató-hát Fertály ezres nagyságrendben, magassásosban állományalkotó (1996). Szarvas: Bika-zug, a Kákafoki-csatornatelep melletti vizesárokban 200–300 tő (1997). A Dél-Tiszántúlon ritka.
- 1949.00 *Carex vesicaria* L. Békéscsaba: Alvégi-legelő (1986). A Hármaskörös menti nedves hullámtérben gyakori (1986). Biharugra: Simató-hát, Fertály, Mezőgyán: Eperjes magassásréten (1996). Elek: Papi-domb dülő, árokban (1997). Biharugra: Béni-gát rétsztyeppben bőven (2000).
- 1986.00 *Festuca gigantea* (L.) Vill. Doboz: Szanazugi-erdő (1985), Gerla-Marói-erdő (1989). Vésztő: Mágori-domb, a Holt-Sebes-Körös melletti ligeterdőben (1992).
- 1994.00 *Glyceria fluitans* (L.) R. Br. s. str. Szeghalom: Csik-ér a Kék-tóban, árokban (1991). Biharugra: Simató-hát Fertály, magassásosban (1996). Békéscsaba: Csikószíni-legelő, és Fás-pusztá, az árokba szorulva bőven (1999). Biharugra: Béni-gát, kiszáradó magassásréten (2000). Mocsarakban, útszéli árokban máshol is előfordul, de nem gyakori faj.
- 2014.00 *Briza media* L. Biharugra: Ugrai-rét (1996). Biharugra: Béni-gát 5000–6000 tő sztyeppréten, kaszálóréten (2000). A Dél-Tiszántúlon csak itt él.
- 2020.00 *Melica transilvanica* Schur Békéscsaba: Fás-pusztá, Csikószíni-legelő, száraz löszsztyepp részletekben 100–200 tő (1999). A Dél-Tiszántúlon ezen kívül egy adata ismert: Tótkomlós (KOVÁCS–MOLNÁR 1981).
- 2021.00 *Melica altissima* L. Doboz: Sebesfoki-erdő, Gerla-Marói-erdő, Szanazugi-erdő, Sarkad: Remetei-erdő (1989). Békéscsaba: Fűrjes, az Élővíz-csatorna mellett,

- Pósteleki-erdő, Fácános-erdő (1991–96). Bélmegyer: Szolga-erdő, Szilvási-erdő, sziki tölgyesben, sziki magaskórósban, ültetett kocsányos tölgyesben (1999).
- 2022.00 *Melica uniflora* Retz. Szarvas: az Arborétumban, a Szarvasi-Holt-Körös mellett keményfás ligeterdő maradványban (1991). Irodalmi adata: Gyula: Mályvád keményfás ligeterdőben (BÖLÖNI et al. 2000). Hazánkban hegy- és dombvidéki faj, az Alföldről csak néhány előfordulása ismert: – Beregdaróc, és a Dráva mente több pontja (FINTA 1994).
- 2035.00 *Agropyron pectinatum* (M. B.) R. et Sch. Szabadkígyós: MÁV tanyák, néhány tő (1985). Telekgerendás: kunhalom tetején (1989). Mindszent: Nagy-halom (1989). Békésszentandrás: a Hármaskörös menti régi gáton (1989). Tótkomlós: Öregtemető (1991). Ecsegfalva: Felsőréhelyi – összekötő csatorna gátján (1992). Kardoskút: a Fehér-tó mellett (1992). Csabacsüd: Szörhalmi-legelő (1995), a Szörhalmi-csatorna nedves, vízzel elárasztott részén 1000–2000 tő. Békésszentandrás: Furugy-zug néhány tő (1996). Zsadány: a Holt-Sebes-Körös mellett Örményzugban (1996). Békésszentandrás: Gödény-halom (1996) a halom tetején bőven. Mezőberény: Nagy-zug, a Petőfi-emlékműnél a gáton 100–200 tő (1996). Irodalmi adata: Szarvas, a Holt-Körös gátján (MOLNÁR 1994).
- 2048.00 *Beckmannia eruciformis* (L.) Host Szabadkígyós: Kígyósi-legelő, Hegyes (1986). Biharugra: Simató-hát, Fertály (1996). Bélmegyer: a Csikószíni-legelőn, Fás-pusztán szikes laposokban, több ponton nedves árkokba szorulva (1999). Nedvesebb élőhelyeken szórványosan előforduló faj.
- 2059.00 *Ventenata dubia* (Leers) Coss. Geszt: Vátyonpuszta, Nyári-lapos (1996). Biharugra: Székelyháti-tábla, utak szélén bőven (2000).
- 2093.00 *Stipa capillata* L. Battonya: Tompapuszta 100–200 tő (1985). Battonya: Palotai-dűlő, a csanádpalotai dűlőút menti gyeppen (1999) a határ menti sávban 20–30 tő. A Dél-Tiszántúl löszpusztagyepeiben nagyon ritkán előforduló faj.
- 2105.00 *Anthoxanthum odoratum* L. Szabadkígyós: az Apáti-út melletti gyeppen, és Makosháton (1985). Biharugra: Szőr-rétje, Nagy-szik rétsztyepp részleteiben állományalkotó (1989). Zsadány: Tölgyfástanya (1995). Kétsoprony: a szarvasi út menti gyeppen néhány tő (1995). Geszt: Csillaglaposi-legelő, Szőlős-kertek, Baglyas (1996). Biharugra: Csárda-dűlő, Ugrai-rét rétsztyeppen (1996). Biharugra: Székelyháti-tábla, Béni-gát sztyeppréten feltjaiban (2000). Biharugra, Geszt, térségében társulásalkotó, a Dél-Tiszántúlon máshol ritka. A Tiszántúlon a Beregi-sík rétjein mindenhol gyakori (FINTA 1994).
- 2114.00 *Crypsis aculeata* (L.) All. Gyomaendrőd: Templom-zug (1992). Biharugra: Szőr-rétje (1997).
- 2132.00 *Chrysopogon gryllus* (Torn.) Trin. Battonya: Tompapuszta 10–20 tő (1985). Kétegyháza: Hegyes a juhodálytól egy km-re a vasút felé 5–10 tő (1986). Biharugra: Szőr-rétje (1997) sztyeppréten csak néhány tő. A Dél-Tiszántúlon rendkívül ritka.
- 2146.00 *Typha laxmanii* Lepechin Szabadkígyós: az Apáti-út melletti árokban (1985). Vésztő: Kertmeg árokban (1987). Biharugra: Ugrai-rét tápcsatornáiban (1989). Békéscsaba: Nagy-rét Fényes, a Kígyósi-lecsapoló csatornában (1991). Szarvas: Cserebökény, halastó vízlevezető árkában (1989). Tarhos: a homokbányában (1997). A Körök vidékén terjedőben levő adventív faj.

Köszönetnyilvánítás

Szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik a terepmunkám során segítségemre voltak, ill. megfigyeléseiket közlésre átadták: Boldog Gusztáv, Bíró István, Boros László, Csathó András, Deli Tamás, Domokos Tamás, Homoki Lajos, Makra Dezső, Molnár Zsolt, Sarkadi László, Szelekovszky László, Tirják László, Tóth Tamás, Virok Viktor. Lectori észrevételeiért Király Gergelynek, a Magyar Természettudományi Múzeum Növénytárában végzett munkában Kovács Dezsőnek, és a *Cirsium furiens* meghatározásában nyújtott segítségéért dr. Felföldy Lajosnak.

Fotók: Kertész Éva

IRODALOM

- BÍRÓ M. – BÖLÖNI J. – FORGÁCH B. – FRÁTER E. – KERTÉSZ É. – KIRÁLY G. – KÓSA G. – MOLNÁR A. – MOLNÁR ZS. (2000): A Bélmegyeri Fás-pusztá növényzetének története és mai állapota, javaslatok természetvédelmi kezeléshez. – Kutatási jelentés. Körös-Maros NP. pp. 178.
- BÖLÖNI J. – KERTÉSZ É. – KIRÁLY G. – VIRÓK V. (2000): A Fekete- és Fehér-Körös menti erdők botanikai értékei. *Kitaibeliana V. évf. 1. sz.* Debrecen pp. 177–187.
- BODROGKÖZY GY. (1965): Ecology of the Halophylic Vegetation of the Pannonicum IV. Investigations on the Solonetz Meadow Soil of Orosháza – *Acta Biol. Szeged.* 11. pp. 207–227.
- BODROGKÖZY Gy. (1980): Szikes puszták és növénytakarójuk. – Békés Megyei Múzeumok Közleményei 6. pp. 29–49.
- BORBÁS V. (1881): Békésvármegye flórája. – *Értekezések a természettudományok köréből.* XI. kötet MTA Budapest. 105 pp.
- BORBÁS V. (1891): Közlemények a Békés- és Biharvármegyék flórájából. – In: *Magyar Orvosok, és Természetvizsgálók munkálatai.* pp. 480–504.
- BORBÁS V. (1880): Iráz pusztá növényzete. – In: *Magyar Orvosok és Természetvizsgálók munkálatai.* XX. pp. 1–9.
- BOROS Á. (1923): Adatok Békés- és Bihar-megyék síkjának flórájához. *Magyar Botanikai Lapok* XXI. 1–2. pp. 32–33.
- CSATHÓ A.: A Battonya Kistompapusztai löszpusztaré növényvilága. *Környezet- és Természetvédelmi Évkönyv* 7. pp. 103–115.
- FINTA I. (1994): Az Észak-Alföld edényes flórája. *Természetbúvár Alapítvány Kiadó.* Budapest. 359. pp.
- GOMBOCZ E. (1945): *Diaria Itinerum Pauli Kitaibelii.* Budapest.
- HALÁSZ Á. (1889): Makó város és környékének növényzete. – *Községi Polgári Leányiskola Értesítője.* Makó. 30 pp.
- HORVÁTH et al. (1995): *Flóra Adatbázis 1. 2. Vácrátót.* 267 pp.
- JANKÓ J. (1886): Tót-Komlós flórája. *Természettudományi Füzetek* 10. pp. 175–180.
- KAPOCSI J. – DOMÁN E. – BÍRÓ I. – FORGÁCH B. – TÓTH T. (1998): Florisztikai adatok a Körös-Maros Nemzeti Park területéről. – *Crisicum* 1. pp. 75–83.
- KERTÉSZ É. (1986): Adatok a Körösvölgyi Természetvédelmi Terület flórájához. – *Munkácsy Mihály Múzeum Adattára Lsz.: 1765–1986.*
- KERTÉSZ É. (1988): A Bélmegyeri Természetvédelmi Terület Flórája. – *Munkácsy Mihály Múzeum Adattár Lsz.: 1982–1991.* pp. 1–25.
- KERTÉSZ É. (1989): A dobozi ártéri ligeterdők florisztikai vizsgálata. In: Réthy Zs. (szerk.) *Dobozai Tanulmányok.* – Békés Megyei Múzeumok Közleményei 14. Békéscsaba. pp. 17–30.

- KERTÉSZ É. (1990): Növényzeti értékeink. In: Réthy Zs. Békés megye Természetvédelmi Zsebkönyv. Békéscsaba. pp. 27–43.
- KERTÉSZ É. (1996): Adatok a Biharugrai Tájvédelmi Körzet flórájához (1986–1995). – *Natura Bekesiensis* 2. pp. 37–64.
- KERTÉSZ É. (1996): Érdekes növényelőfordulás a kétsopronyi homokbányában. – *Múzeumi Híradó*. 1. – Békéscsaba, Munkácsy M. Múzeum. pp. 10–13.
- KERTÉSZ É. (1996): Védeltség adatok a Dél-Tiszántúl botanikai szempontból jelentős területeiről. – *Békés Megyei Múzeumok Közleményei* 16. pp. 5–15.
- KERTÉSZ É. (1996): Reliktum löszgyepek a Dél-Tiszántúlon. (Adatok, és megfigyelések (1984–1992). Kézirat. Békéscsaba. 14 pp.
- KERTÉSZ É. (1997): A Biharugrai Tájvédelmi Körzet botanikai, természetvédelmi értékelése. – Békéscsaba, Munkácsy M. Múzeum Természetud. Adattár Lsz.: 2107–1997. pp. 1–65.
- KERTÉSZ É. (1998): A Körösök menti erdők edényes növényfajának listája, és florisztikai értékelése. Kézirat. Békéscsaba. 16 pp.
- KERTÉSZ É. (1999): Elek növényvilága. – *Crisicum* 2. – Szarvas. pp. 15–49.
- KERTÉSZ É. (2000): A Békéscsabai Természetvédelmi Terület botanikai és természetvédelmi értékelése. Kutatási jelentés. – Békéscsaba, Munkácsy M. Múzeum Adattára. Leltári sz.: 2155–2000. 65. pp.
- KERTÉSZ É. (2000): Sziki tölgyes és sziki magaskórós maradványok a Dél-Tiszántúlon. – Békéscsaba, Munkácsy M. Múzeum Adattár Lelt. sz.: 2156–2000. 5. pp.
- KEVEY B. (1995): Adatok Magyarország flórájának és vegetációjának ismeretéhez VI. – *Botanikai Közlemények* 82. 1–2. pp. 45–53.
- KISS I. (1960): A tályog-gyökér előfordulása Orosháza határában. Szántó Kovács J. Múzeum Évkönyve Orosháza. pp. 307–323.
- KISS I. (1968): Ósgyep-maradvány az orosházi Nagytatársánccon. Szegedi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei. pp. 39–61.
- KISS I. (1976): A pusztaföldvári Nagytatársánc és a rajta levő löszgyep természetvédelmi, tudományos és közművelődési jelentősége. Békés Megyei Természetvédelmi Évkönyv I. pp. 35–59.
- KOREN I. (1882): Szarvas viránya 2. javított és bővített felszámolása. – Szarvas Evangélikus Főiskola Értesítője. pp. 1–34.
- KOVÁCS A. – MOLNÁR Z. (1981): Békés megye magasabbrendű növényeinek áttekintése. In: RÉTHY Zs. (szerk.): *Natura. Környezet- és Természetvédelmi Évkönyv* IV. – Békéscsaba. pp. 45–78.
- MÁTHÉ (1936): Növényszociológiai tanulmányok a Körös-vidéki liget- és szikes erdőkben. *Tiscia* I. pp. 150–179.
- MOLNÁR Z. (1979): *Ophioglossum vulgatum* L. és a *Listetra ovata* R. B. újabb termőhelye a Tiszántúlon. – *Botanikai Közlemények* 66. kötet 1. pp. 15–17.
- MOLNÁR Z. (1994): Szarvas vadontermő növényei. – *Natura Bekesiensis* 1. Békéscsaba, Munkácsy M. Múzeum pp. 17–57.
- MOLNÁR ZS. – BAGI I. – KERTÉSZ É. (1997): Vegetation and flora of the Hármas-Körös river (Hungary) with some historical remarks – *TISIA* pp. 81–101.
- MOLNÁR ZS. (1992): A pitvarosi puszták növénytakarója, különös tekintettel a löszpusztagyepre. *Botanikai Közlemények* 79. kötet 1. pp. 19–27.
- MOLNÁR ZS. – BÍRÓ M. – TÓTH T. (1995): A Cserebökényi-puszták Tájvédelmi Körzet kezelési-fenntartási tervet megalapozó botanikai, madártani és általános természetvédelmi értékelése. – (Kézirat), Vácrátót. 59. pp.
- MOLNÁR ZS. – BÍRÓ M. (1995): A kardoskúti Természetvédelmi Terület kezelési terveit alapozó botanikai felmérés és természetvédelmi értékelés (Kézirat), Vácrátót 57. pp.

- MOLNÁR ZS. (1996): A Pitvarosi puszták és környékük vegetáció- és tájtörténete a középkortól napjainkig. *Natura Bekesiensis* 2. Békéscsaba pp. 65–97.
- RÉTHY ZS. – KERTÉSZ É. – DOMOKOS T. (1997): Békéscsaba helyi jelentőségű természeti értékei. – Békéscsaba, Munkácsy M. Múzeum Adattár Lelt. sz.: 2108–1997. 27 pp.
- SIMON T. (1992): A magyarországi edényes flóra határozója. – Tankönyvkiadó, Budapest. 892 pp.
- SOÓ R. (1964, 1966, 1968, 1970, 1973, 1980): A magyar flóra rendszertani-növényföldrajzi kézikönyve I–VI. – Akadémia Kiadó, Budapest.
- SOÓ R. – MÁTHÉ I.: A Tiszántúl flórája. *Flora Planitiei Hungariae Transtibiscensis*. – Magyar Flóraművek II., Editio Instituti Botanici Universitatis Debreciensis, Debrecen. 192. pp.
- TERPÓ I. – POMONYI (1975): Az Iva xanthifolia Nut. Közép-Európai megtelepedése, és elterjedése. – *Botanikai Közlemények* 62. 1. pp. 19–23.
- THAISZ (1903): Adatok Csongrád vármegye növényzetéhez. – *Növénytani Közlemények* II. 2. pp. 89–91.
- TÍMÁR L. (1954): Adatok a Tiszántúl (Crisicum) flórájához. – *Annal. Biol. Univ. Hung.* II. pp. 491–499.
- TÓTH T. – MOLNÁR ZS. – BÍRÓ M. – FORGÁCH B. (1996): A Körös-völgyi Természetvédelmi Terület történeti, zoológiai és botanikai felmérése és értékelése, (Kézirat), Vácrátót 71. pp.
- UBRIZSY G. (1949): Adatok a Tiszántúl (Crisicum) flórájának ismeretéhez, különös tekintettel Szarvas környékére. – *Borbásia*. IX. 1–2. pp. 7–15.
- ÚJVÁROSI M. (1968): Gyomnövények II. III. (Ponttérkép). *Magyarország Regionális Atlaszai*. A Dél-Alföld Atlasza. Budapest.
- ZÓLYOMI B. – JANKÓ B. (1962): *Salvia nutans* und *Salvia betonicifolia* in Ungarn. – *Acta Botanica Hungarica* 8. pp. 262–277.
- ZÓLYOMI B. (1976): A *Salvia nutans* előfordulásáról. *Búvár*. XXXI. évfolyam 6. pp. 280.
- ZÓLYOMI B. (1946): Természetes növénytakaró a tiszafüredi öntözőrendszer területén. – *Öntözésügyi Közlöny* 7–8. pp. 62–75.

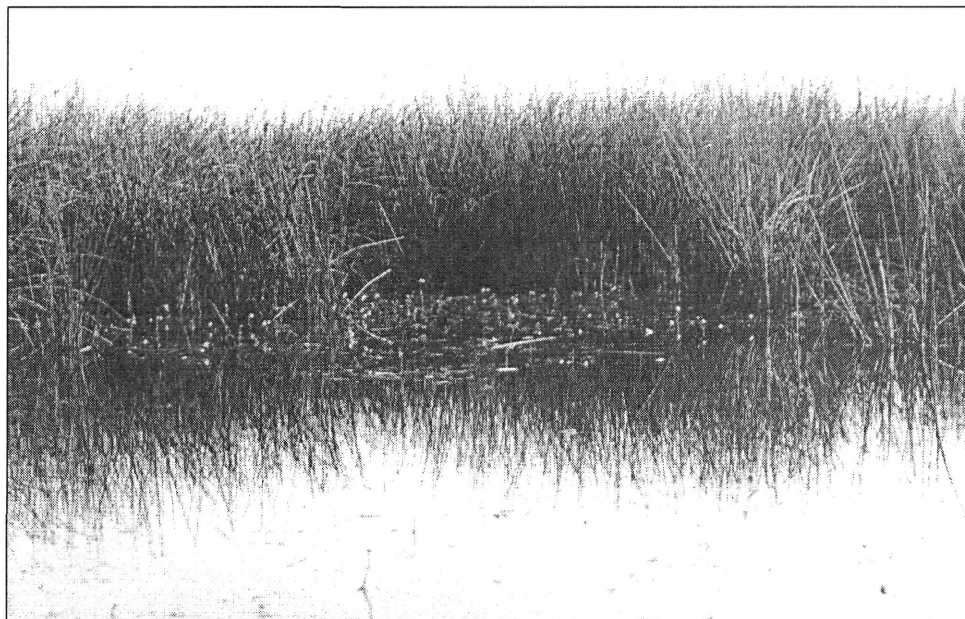
1. kép. (68.00 sz.) – Erdélyi hérics (*Adonis x hybrida*)

2. kép. Biharugrán, a Szőr-réten található a védett terület lefolyástalan tavainak egyike.

3. kép. (961.00 sz.) Közönséges rence (*Utricularia vulgaris*).

4. kép. Biharugrán az Ugrai-rét a közönséges rence egyik élőhelye

5. kép. (32.00 sz.) Réti izsalag (*Clematis integrifolia*)

6. kép.

A Körösvölgyi Természetvédelmi Terület nedves élőhelyei menedéket nyújtanak sok mocsári növényfajnak

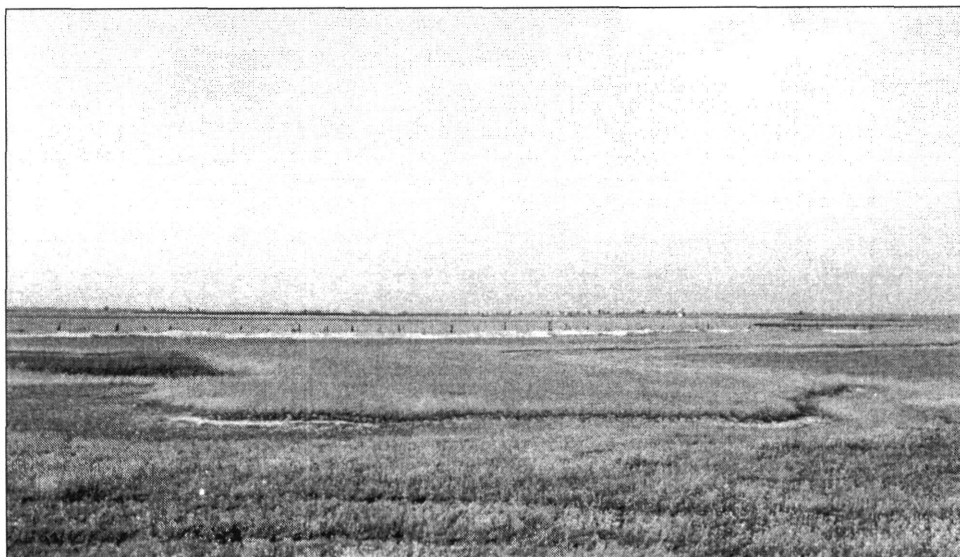
7. kép. (743.00) Mocsári nefelejcs (*Myosotis palustris*)

8. kép. (1848.00 sz.) Hússzínű ujjaskosbor
(*Dactylorhiza incarnata*)

9. kép. (1845.00 sz.) Mocsári kosbor
(*Orchis laxiflora*)

10. kép. Szikes puszta a Dél-Tiszántúlon

11. kép. (968.00 sz.) Szikes rétek erdélyi – pannóniai bennszülött növénye az erdélyi útifű
(*Plantago schwarzenbergiana*)

12. kép. (1191.02 sz.) Sziki ősziróza (*Aster sedifolius* subsp. *canus*)

13. kép. Az erdélyi hérics (*Adonis x hybrida*) csorvási terőhelye

14. kép. Elek, Pap-rét sztyepprékje

15. kép.
(915.00 sz.) Gyapjas gyűszűvirág
(*Digitalis lanata*)

16. kép.
(1836.00 sz.) Agárkosbor
(*Orchis morio*)

17. kép. (763.00 sz.) Szennyos infű (*Ajuga laxmanii*)

18. kép. (1769.00 sz.) Vetővirág (*Sternbergia colchiciflora*)

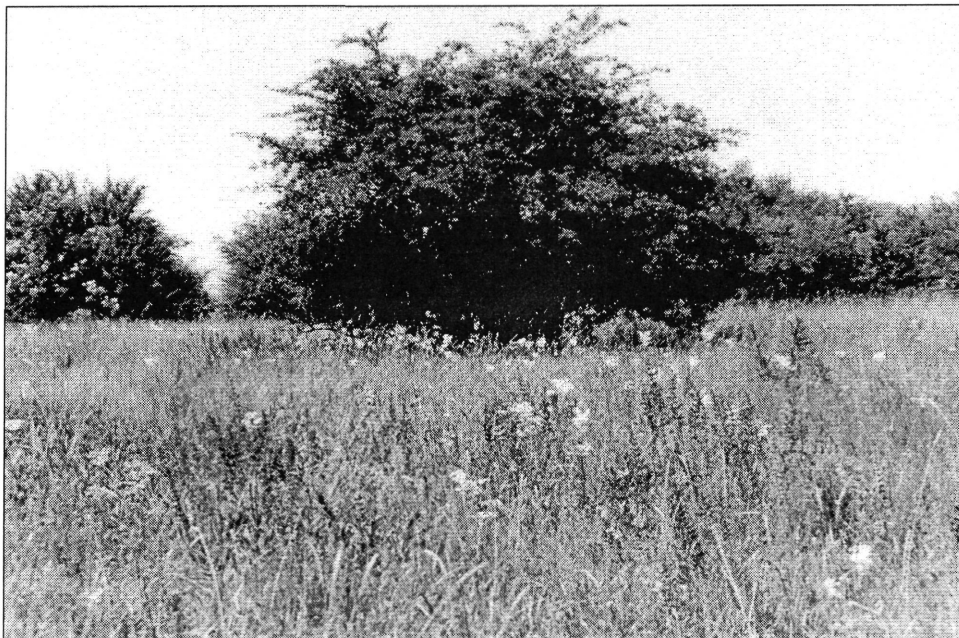
19. kép. (1784.00 sz.) Sziken, sziki magaskőrösökben él a Dél-Tiszántúlon a korcs nőzirom (*Iris spuria*)

20. kép. (382.00 sz.) Fogaslevelű bükköny
(*Vicia narbonensis* subsp. *serratifolia*)

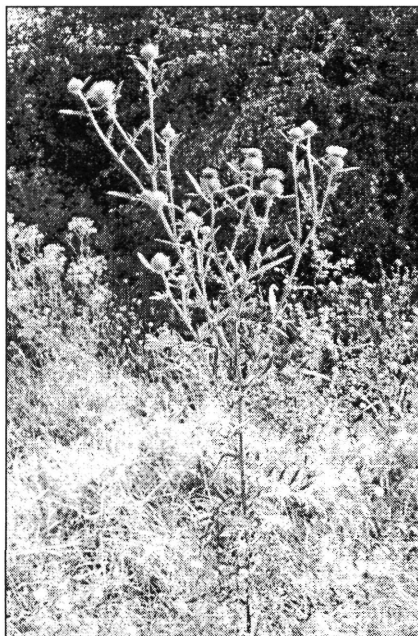
21. kép. (1600.00 sz.) Sziki lórum
(*Rumex pseudonatronatus*)

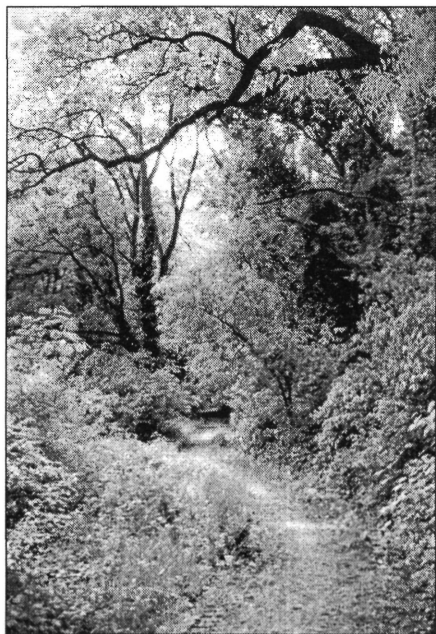
22. kép. Sztyepprét a Biharugrai Tájvédelmi Körzetben

23. kép. (439.00 sz.) Üstökös pacsirtafű
(*Polygala comosa*)

24. kép. (1321.00 sz.) Öldöklő aszat
(*Cirsium furiens*)

25. kép.
Ártéri ligeterdő Dobozon

26. kép. (1812.00 sz.) Kardos madársisak
(*Cephalanthera longifolia*)

27. kép. (898.00 sz.) Hosszúlevelű veronika
(*Veronica longifolia*)

28. kép. (1084.00 sz.) Erdei estike
(*Hesperis sylvestris*)

29. kép. (1819.00 sz.) Békakonty (*Listera ovata*)

30. kép. (1260.00) Réti margitvirág (*Chrysanthemum leucanthemum* subsp. *leucanthemum*)

Data concerning the flora of South-Tiszántúl

– Éva Kertész –

Résumé

In this publication I put forth my more important data noticed in the east periphery of the South-Tiszántúl, less known from floristic viewpoint, which are unpublished in significant amount as yet and were collected between 1986-2000.

In the area of the Körös-Maros National Park I had the opportunity to explore some protected areas in a more systematic and comprehensive way from floristic viewpoint. Thus significant part of the published data embraces the data of the following areas: Nature Reserve District of Biharugra, Nature Reserve Area of Bélmegyer, forests along the Fekete- and Fehér-Körös, Nature Reserve Area of Körös Valley.

In addition the publication contains partly more systematic or sporadic collecting data about some leusse greensward residues of high nature protection value – Csorvás, Pusztaföldvár, Battonya; and some regions about which according to the literature we hardly can find floristic data – Újszalonta, Kőtegyán, Szeghalom, Füzessgyarmat, Elek, Békéscsaba, Szabadkígyós, Bánkút, Kétsoprony, Kondoros, Mezőhegyes.

With this work I wish to contribute to a more comprehensive view of the current flora of South-Tiszántúl.

Translated by Attila B. Kis

Éva Kertész
Munkácsy Mihály Museum
Békéscsaba
Széchenyi Street 9.
5600